

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

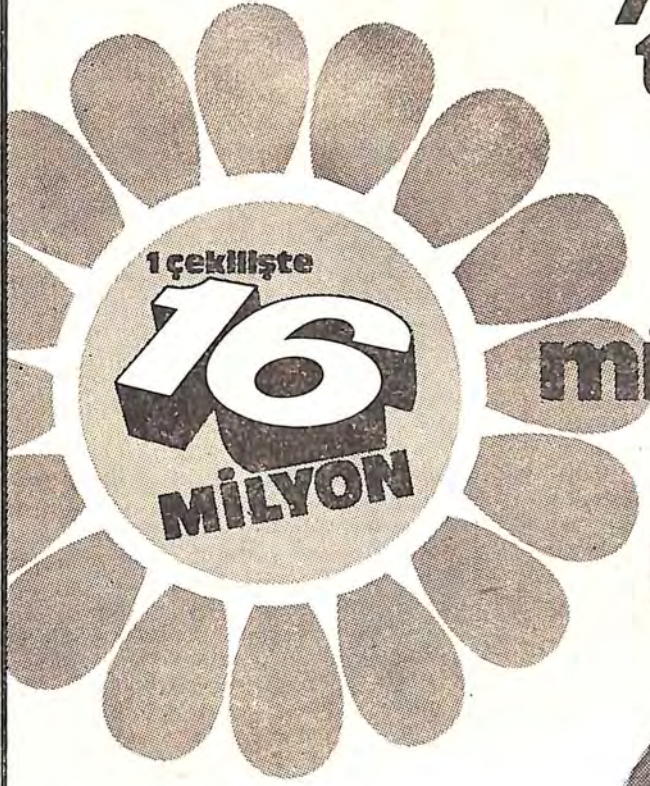
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akhaha

Türkiye Tavla Şampiyonasında :

Vatandaş — Bu gidişle mars olacağım..
Durmadan zam atıyor!..

yıl sonuna kadar tasarruflarınızı iş bankasında toplayınız... milyon bayramında siz de bayram ediniz

Yirmi bine yakın talihli Milyon Bayramında tam 16 MİLYON lira kazanacak. Bu talihlilerden biri pekâlâ siz olabilirsiniz. Bütün tasarruflarınızı İş Bankasında toplamakta acele ediniz. MİLYON BAYRAMINIZ şimdiden KUTLU OLSUN.

MİLYON BAYRAMINDA :

45

APARTMAN
DAİRESİ

50 adet 100.000 lira

100 ADET 10.000 LİRA

200 ADET 5.000 LİRA

1 000 ADET 1.000 LİRA

ayrıca 16 000 talihliye
çeşitli para ikramiyeleri

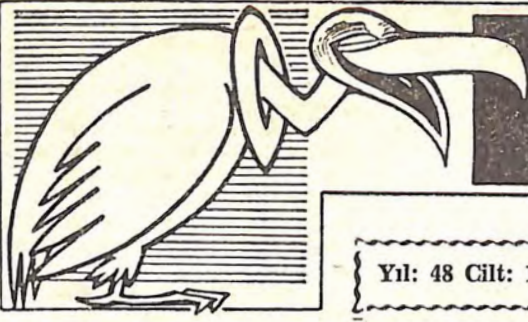

TÜRKİYE BANKASI

paranızın...
istikbalinizin emniyetidir

AKBABA

Yıl: 48 Cilt: 19 Sayı: 40 * Kurucusu : Yusuf Ziya ORTAÇ * 23 Eylül 1970 * Fiyatı: 125 Krş.

Memurcuğun başına gelen...

MEBUS beylerimiz Eylül'de üç aylıklarını zamlı aldılar. Demek ki Eylül, Ekim, Kasım... Aralık'ta bir üç aylıklarını daha zamlı alacaklar: Aralık, Ocak, Şubat...

Gazetelerin yazdığına göre memurlara zamlı maaş 1 Aralık'ta ödenecekmiş.

Demek ki memurcuklar Aralık ayında bir zamlı maaş alırken mebus beyler 1970'in Eylülünden 1971'in Şubatına kadar altı aylık zamlı maaşı cebbe indirmiş olacaklar.

Ne denir buna?

Eski efendiler böyle hallerde:

— Olur mu efendim, yakışık alır mı? diye yapılan işin yakışsız olduğunu anlatmaya çalışırlar ağırbaşlı...

Argo sözlüğünde ise böylesine:

— Rabbena, hep bana, hep bana.. deniyor.

Sokaktaki vatandaş öfkelenir:

— Bre mebus beyler hiç insaf yok mu, bu ne pervasızlık.. der.

Toplumlar, yöneticilerin davranışlarıyla etkilenir. İkinci Dünya Savaşında İngiltere'yi zafere ulaştıranlar, ekmek karnesinin verdiğinden fazla ekmek yemeyenlerdi. İster Başbakan olsun, ister Kırıl, ister Kırılççe.. Millet sıkıntıya düşmüşken, kemerini sıkımayı görev bilerek yaşıdı. Lordlar, dizkapakları parlanmış pantolonlar ve dirsekleri örülmüş ceketlerle doluştılar. İngiliz vatandaşlarının gücü, ister zengin olsun ister fakir, milli savunmaya dönüktü.

Bir ulus, milli dâvalarını ancak böyle kazanabilir...

Peki... Bizim dâvamız milli değil mi?

Başbakan Süleyman Demirel iktisadi kalkınma seferberliğinden söz açmıyor mu?

Bir milli iktisadi kalkınma nasıl olur?

Süleyman bey, karşısına tüccarı, iş adamını alıp:

— Fiyatları yükseltmeyin, daha çok satıp, daha çok üretip, daha az kazanın!.. diye vaazetmiyor mu?

Nasihat, bedava olduğu için bol bol verilir.

Ama hem milli kalkınma için kemer sıkma öğütleri verilir, hem de bu öğütleri verenler zamlı maaşların üstüne memurların hakkını çiğneyerek atılırlarsa ayıp olmaz mı?

Bunun ne demek olduğunu iyi anlamak için şöyle bir manzarayı gözlerinizin önünde canlandırınız:

DÜN...

BUGÜN...

YARIN!..

Mazlum bey küçük memurdur. Eline geçen 734 lira 35 kuruşla, bir köroğlu, üç çocuk, kayınvalide, bir de kendi boğazı, altı nüfus geçineceklerdir. Evdeki öteyi-beriyi tamir edip yamamaktan, örüp onarmaktan Mazlume hanımın gözlerinde fer kalmamıştır. Çarşı-pazarda her şey ateş pahası... Ev kirası —oturdıkları eve ev denebilirse— 320 lira... Mazlum bey 1965 yılından beri, her sene 365 gün, gazetelerde:

— Personel Kanunu çıkıyor..
— Personel Kanunu çıkacak..
— Personel Kanunu mali hükümleri çıkıyor..
— Personel Kanunu mali hükümleri çıkıyor..

leri çıkmak üzere. diye bir tefrikeyi heyecanla izlemekte, bu arada bak-kala borç, kasaba borç, oduncuya kömürcüye borç... Mazlum bey çarşıya çıktı mı esnafta sorgu sual:

— Mazlum bey ne zaman çıkacak?
— Vallahi bilmem, inşallah bizim canımız çıkmadan çıkar...

Mazlum bey elinde kalem, gazetelerdeki haberlere ve radyo yayınlarına bakarak, kanun çıktığında kaç lira kaç kuruş zam alacağını hesaplar durur. 1970'in Mart ayından başlayarak alacağını hesaplar. Çoğu zaman arap saçından beter haberler, birbirini tutmaz demeçler ve anlaşılmaz kanun maddeleri teklifleri arasında aklını şaşırıp ne yapacağını bilemez.

Ha baba, de baba, günleri harmanlayarak, zamlı maaşın özlemiyile Leylâ'sının hasretini çeken Mecnun gibi yaşar Mazlum bey...

Hayat bu!.. O eski şarkıdaki gibi: — Durmadan aylar geçer, yıllar geçer...

Ve ilân edilir: — Memurlara zamlı maaşlar verilecek...

Ayda 734 lira 35 kuruş alan Mazlum bey:

— Aman bre, ne zaman?.. diye telaşlanırken bir haber daha:

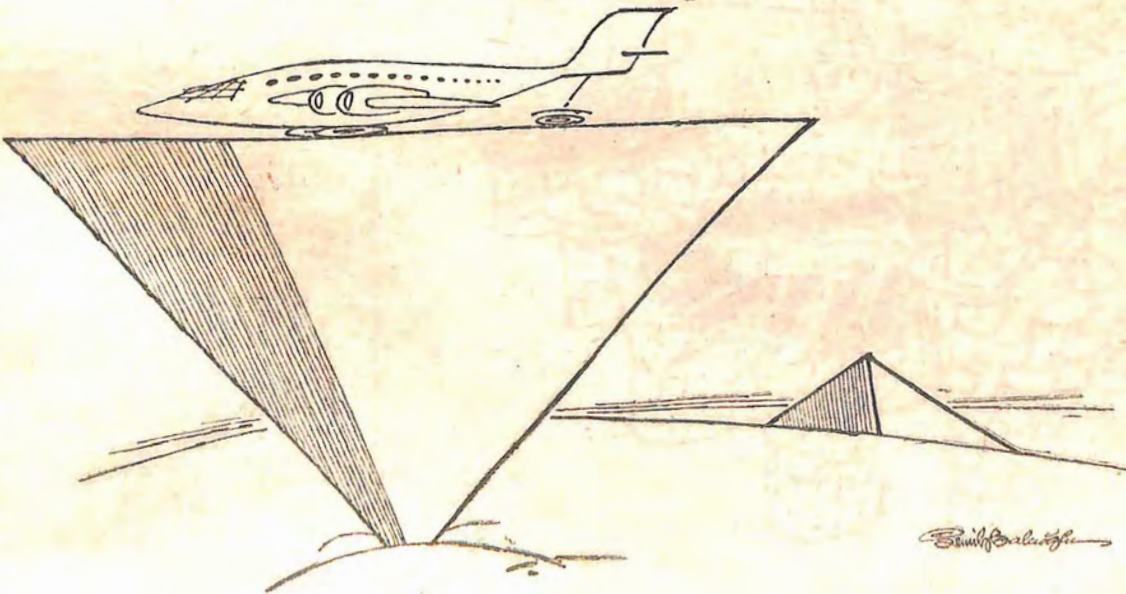
— Milletvekilleri ve senatörler zamlı aylıklarını aldılar, memurlara zamlı maaş Aralık ayında verilecek. Oldu nu ya!

Mazlum bey yıllardan beri çırpıp dururken, Refahi beylerin av üstüne atılan şahin gibi ön sıraya geçmesi ne demek?

Ekmek karnesiyle fırında sıra bekleyenlerin önüne, elindeki pastayı kemiren bir imtiyazlı geçip durur. sa ne dersiniz?

İşte mebus beylerin, zamlı maaş hikâyesinde memurların önüne geçmesi bu demektir.

AKBABA

Yazısız

iki köylü

VEDAT SAYGEL

— Vapurdakilerin hepsi köye mi gidiyorlar baba?

Lüks mevkinin yumuşak koltuklarından birine evindeki rahatlıkla kurulmuş bulunan baba, iki sıralı altın dişlerini göstererek sesli sesli güldü:

— Yok canım, daha önce de söylemiştim ya... Her yer köy, her insan köylü değildir diye... Köyde oturanı bizim gibi köyüne gider, Tak-sim, Maçka, Harbiye, Kurtuluş gibi semtlerde oturanı, semtine gider.

— «Orda bir köy var uzakta O köy bizim köyümüzdür Götmesek de, görmesek de O köy bizim köyümüzdür.»

İkinci sınıfın hemen ilk günlerinde öğretilen ve en kısa zamanda ezberlenmesi istenilen şiiri, çevresindekilere aldırış etmeden sesli sesli okuyan çocuk yeniden sordu:

— Bizimkinden başka daha kaç tane köy var?

Köy ve köylü hakkında epey bilgili görünen baba sabırla cevap verdi:

— Bilmem... Çok köy var. Gel beraber sayalım istersen...

İri gövdesini oğluna doğru çevirdi, sağ elinin işaret parmağıyla sol elinin parmaklarını birer birer devirerek saymaya başladı:

— Bu taraftakiler, Arnavutköy, Erenköy, Kadıköy, Yeniköy, Vanıköy, Ortaköy... Geçelim karşıya... Karaköy, Hasköy, Küçükköy, Bakırköy, Basınköy, Yeşilköy... Bir de tatil köyleri var ki, en önemlilerinden birkaçını şöyle sıralayabiliriz: Şile, Erdek, Kumburgaz, Çınarcık ve bunlar gibi daha bir sürü köy işte...

Parmağını salonun girişine doğru uzatan çocuk:

— A-a! diye bağırarak babasının sözünü kesti. Hakkabaz geldi!

Önce yanlarındaki, sonra yakınındaki, daha sonra bütün salondaki başlar birer ikiye gösterilen tarafa doğru döndü.

— Gürültü etme ama, diye fısıldadı baba. Bak amcalar rahatsız oluyor. Kendi işimize bakalım biz Ne diyoruz?

— Şey diyoruz...

Ne dediklerini hatırlamak bile istemiyordu. Bütün dikkatini gözlerinde toplamış, bakışlarını hakkabazın elindeki sopayla heybeye dikmiş, merakla bekleyip duruyordu. Biraz sonra kimbilir ne hünerler gösterecekti. Kimbilir ne akıl almaz şeyler çıkaracaktı heybenin içinden.

Oysa hiç de gösteri yapmak niyetinde değildi salonun girişinde görünen adam. Ayağındaki çamurlu lâstik ayakkabıları, yamadan görünmeyen paçaları düğmeli eski asker pantolonu, yol yol desenli yakasız keten gömleğiyle bir hakkabazdan çok, ayı oynatıcılarını andırıyordu. Salonun kerli ferli yolcularıyla yumuşak koltuklarını görünce, yorgun adımları iyice durdu. Ürkek bir karsızlıkla bakındı yöresine. Sopasını koltuğunun altına sıkıştırdı, boşa kalan eliyle kasketini kaldırıp kafasını kaşdı, çekingen, tuttu bir yol. Hakkı olmayan bir yapıya giriyordu sanki. Başkasına ait ekili topraklarda yürüyordu sanki.

Bir koltuğa ilişti, olmadı. Oturduğu yer de, çevresindeki insanlar da çok yabancı gelmişti kendine. Kalktı. Birkaç sıra ötede bir başka koltuğa ilişti, rahat edemedi. Yüzünü kızartıp, baba ile oğlun karşısındaki koltuğa yerleşti sonunda.

Büzüle büzüle oturduğu yerde nokta gibi kalan çocuk:

— Korkuyorum, diye fısıldadı babasına.

— Neden yavrum? diye cesaret

verdi babası. O amca da senin benim gibi bir insan.

Karşısındaki amca tepeden tırnağa süzdü çocuk. Ne kendi, ne babası gibiydi ama, onun da bir insan olduğu ucundan kıyısından belliydi.

— Köye ne zaman gideceğiz?

— Sabret canım, dedi babası. Vapurumuz bir kalksın bakalım... Karşıya geçelim, trene bindiğimiz gibi...

— Vapur ne zaman kalkacak?

— Onsekiz onbeşte...

Karşısındaki heybeli yolcu çağı geçmiş kapaklı cep saatini çıkardı, kolunu kıvrıp uzatan baba kronometresiyle, saniyesiyle, takvimiyle küçük bir fabrikayı andıran kol saatine baktı:

— Daha üç dakikamız var. Hadi sen o şiiri bir daha söyle bakayım...

Niyetlendi ama başlamadı:

— Nasıldı başı?

— Orda bir köy...

— Hah, tamam.

«Orda bir köy var uzakta O köy bizim köyümüzdür Götmesek de, görmesek de O köy bizim köyümüzdür.»

Yanlışım var mı?

— Aferin benim akıllı oğlum, diye sırtını sıvazladı babası. Birkaç saat içinde ezberleyiverdin.

Babasından aferin alan çocuk sevinçten korkusunu unuttu; sık sık köyden bahsedildiğini duyan karşısındaki heybeli yabancılığını unuttu.

— Bütün köyler bizim köye benzer mi?

— Eh, dedi baba, aşağı yukarı benzer. Şu farkla ki, kiminin denizi vardır, kiminin yoktur. Kiminin ormanı, çiçek bahçeleri vardır, kiminin yoktur.

— Eee, denizi olmayan köyün insanları serinlemek için ne yaparlar? Bilgiç bilgiç güldü baba:

— Öyle yerlerin büyük otelleri vardır, otellerin yüzme havuzları vardır, isteyen bu havuzlardan yararlanır.

— Başka köylerde yaşayanlar da bizim gibi insanlardır değil mi?

Usancını belli etmeden sabırla cevap verdi:

— Bütün insanlar birbirlerine benzerler. Meselâ Ataköy'de yaşayan bir insanla, Karaköy'de yaşayan bir insanın arasında olsa olsa bir renk farkı olabilir. Ataköy'deki denize girmekten bronzlaşmışsa, diğeri beyaz kalmıştır.

Karşısındaki yanık yüzlü heybeli adamı gösterdi çocuk:

— Bu amca da Ataköy'lü mü?

— Hangi köyden olduğu bilinmez ki... Yüzüne bakmakla ancak sahil köylerinin birinden olduğunu anlayabiliriz.

— Madem bütün insanlar birbirine benzer, köylü olduğu halde neden böyle giyinmiş?

— Suss, diye fısıldadı babası. A-yıp, öyle şeyler söylenmez. Elbet onun da evi vardır, kotrası vardır, cici elbiseleri, ayakkabıları vardır.

— Neden giymemiş?

— İş kıyafeti canım... Amcan yeni aldığı motoru boyarken nasıl giyiniyordu? Arabasını, ya da sandalını, motorunu onarıırken bir şey lâzım olduysa, öylece çıkıvermiştir sokağa...

Sözünü bitirir bitirmez çocuğun kırdığı potları tamir için ötür dilercesine:

— Çocuk işte... diye gülümsedi karşısındaki oturan heybeli yolcu ya. İkinci sınıfa yeni geçti Her şeyi büyükler gibi akıl edemiyor.

Cevap vermedi heybeli. Sadece gülümsedi. Çocuk yeniden sordu:

— Lâzım olan şeyi neden telefonla istemiş?

— Canım, aradığı yeri çıkartana kadar kendi gider, daha iyi...

Adam bir daha gülümsedi heybeli yolcu ya. O da güldü.

— Siz de köydensiniz galiba, dedi.

— He, koydenik, diye cevap verdi heybeli.

— Hangi köyden?...

— Bilmezsiniz bey, dedi heybeli, Yeniköy dirler emme...

Beriki, hasretine kavuşmuş bir insanın sevinciyle hopladı yerinde:

— Yeniköy ha?... Nasıl bilmem a-zizim... Gençlik hatıralarının gömüldüğü yerdir Yeniköy!

Anlamsız, bön bön baktı heybeli:

— O didiğin kimlerdendi?

— Valla, babasının adını hatırlamıyorum şimdi.

— Öldü de, bizim orda gomdüler he mi? Esker miydi?

— Yok, esmer değil... Kumral, si-dan gibiydi kâfir. Hoş, ismini hatırlasam da nereden tanıyacaksınız? Aşağı yukarı otuz yıl oluyor... Çoktan çocuğa, toruna karışmıştır. Hey gidi Yeniköy, hey... Şimdi kimbilir nasıl değişmiştir oralar... Otuz yıl önce bile kendine has bir güzelliği vardı. Günlü zor geçirirdim. Akşam olmaz mıydı, duramazdım bizim köyde... Gizli bir el gırtlığımı sıkardı sanki. İzimi kaybettirdiğim gibi, ver elini Yeniköy!

— Siz de koydensiniz he mi?

— Evet.

— Hangi koyden?

— Doğma büyüme Yeşilköy'lüyüz biz. Derken efendim, Yeniköy'e gelip de, Boğazın temiz havasını ciğerlerimde hissetmez miydim...

Karşısındaki anlatırken, birkaç köylük küçük küçük dünyasını zorluyordu heybeli yolcu. Anlatılanlarla kendi köylünün arasında en küçük bir benzerlik yoktu ama, koskoca adam benzerlik söyleyecek değildi a. Çevre yalan söyleyecek değildi a. Çevre köyleri geçirdi aklından, Yeşilköy diye bir yer hatırlayamadı. Diğeri boyuna anlatıyordu:

Beni gördü mü, o da yerinde duramazdı hani. Ne yapar, ne eder, bir fırsatını bulup dışarı çıkardı. Diyeceğim ölüyorum, Yeniköy'ü unutamam! Hele şimdi kimbilir ne kadar değişmiştir...

Kadınlar, sebze ile güzelleşiyor. — Gazeteler —

Yazısız

— Yoh, dedi heybelli. Bildim bile-
li hep öyledir bizim oralar. Tüm
denişen miftar oldu. İrecep gitti,
arpacının Hamit geldi başımıza... O
şeyi bilin mi; gayfeci Seyfi'yi?

— Caminin yanında...

— Cık. Caminin karşısında...

— Eee?...

— O, dağa çıktı!

Beriki düşündü, düşündü, Yeni-
köy'de dağ bulamadı. Kimbilir, bel-
ki vardı da, hatırlayamıyordu.

— Neden?

— Necip ağayı vurdu! Bilin, koye
sahaplanıyordu ağa... Hökümata
verdiydik bu koy bizindir diye. A-
ğa bi avukat duttu, aldı koyü eli-
mizden.

— Yeniköy'ü aldı?...

— Hee, bizim Yeniköy'ü... Getirdi-
ler makineyi, tüm koyü baştan ba-
şa sürdüler. Ev dam bırakmadılar...

— Yeniköy'de?...

— Hee... Bunun üzerine koycek
sığındık Battal koye...

Beriki ne yaptıysa Battal köy di-
ye bir yer hatırlayamadı.

— Sonra?...

— Seyfi, «Bunu onnarın yanına
korsam bana irkek dimesinler» de-
di, dikildi garşılarna. Maksadı, a-
vukatı vuracak hanı. Gıstırıyo ikisi-
ni fundalıkta, avukata nişanlıyo, eli
mi titriyo, kurşun mu sekiyo, ne o-
luyosa oluyo avukat yerine Necip
ağayı vuruyo!

İstanbul'un köylerinden başka köy
tanımayan adam:

— Neyse, geçmiş olsun, dedi.

Saatine baktı, kavuşan güne baktı:

— Bu saatlerde insan sizin orala-
rı görmeli, dedi.

— Bizim oralara gidip de nedecen
bey, dedi heybelli. Su disen suyu
yok...

— Canım, susuzluk İstanbul'un
her yerinde aynı... Gireceksin bir
gazınoya, Boğazın o tabii güzelliği
karşısında açacaksın şişeyi, meze
olarak sadece balık isteyeceksin. Si-
zin oranın levrekleri de meşhurdur
hani... Mübareklerin her biri böyle
böyle...

— Şimdi o da kalmadı bey, dedi
heybelli. Tezeğin en kötüsü elli ku-
ruş. Onu bile alıp yakamıyo millet.

Beriki duymadı. Tam:

— Hisarlarla doğru... derken bir
sarsıntı oldu.

— Hareket ettik, diye fısıldadı oğ-
lu.

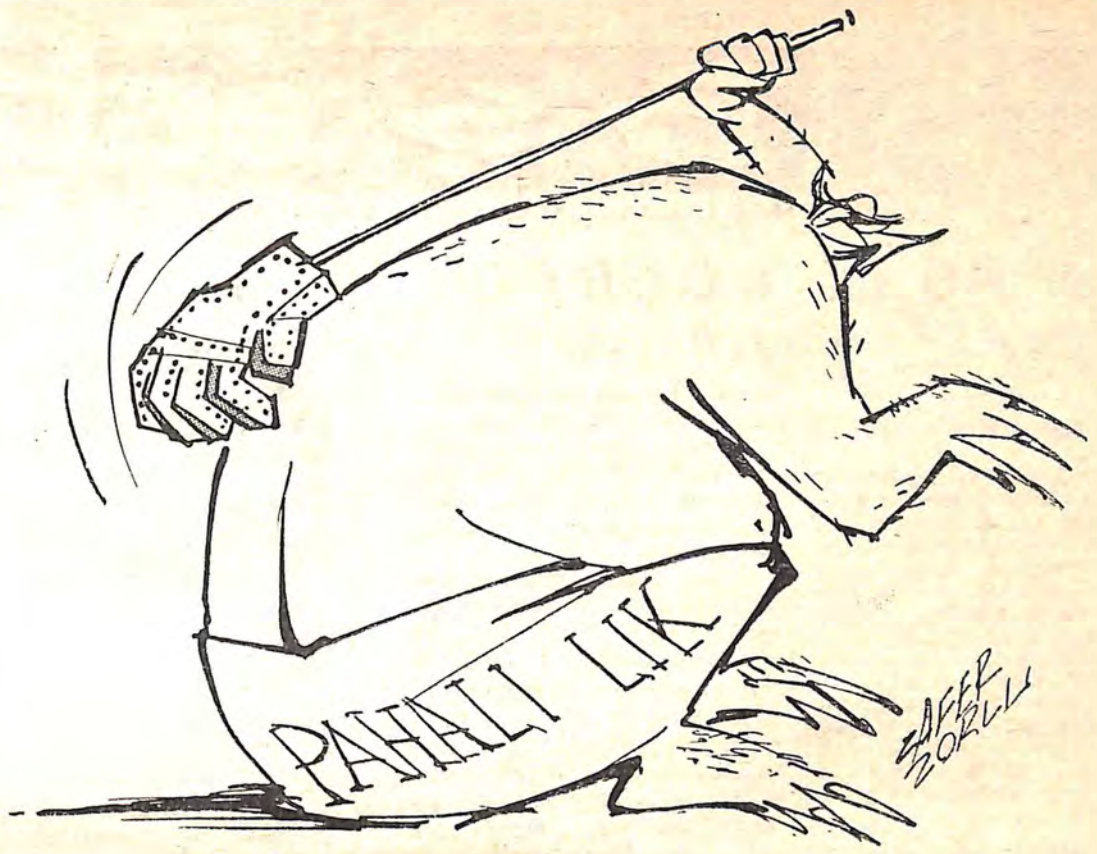
Adam bir sigara kendi yaktı, bir
sigara karşındakine uzattı. Tam
çakmağı uzatırken salona hışımla gi-
ren kontrol memuru doğruca heybe-
linin yanına gelerek biletine baktı,
ceza makbuzunu çıkardı, sonra:

— Haydi akşam akşam canını yak-
mayayım, diyerek kolundan tuttuğu
gibi, lüks mevkinin dışına çıkardı!

Vapur suları yararak ilerlerken,
adam hâlâ oğluna:

— Köylerimizin her biri birer cen-
nettir, diyordu. Hele Yeniköy'ün bir
benzeri daha yoktur!

Vedat SAYGEL

KAŞINIYOR!..

«BULAN KAZANIYOR» YARIŞMAMIZI KAZANANLAR

Okurlarımızın geniş bir ilgiyle katıldıkları
«BULAN KAZANIYOR» Yarışmamız sonuçlanmış-
tır. Doğru cevap verenler arasında çekilen kura
sonunda aşağıda isimleri bulunan okurlarımız,
kurucumuz merhum Yusuf Ziya Ortaç'ın «Bizim

Yokuş» adlı kitabı ile çeşitli para ikramiyeleri
kazannuşlardır. (Sekiz karikatürle yedi karikati-
rün hepsine birden doğru cevap veren çıkmamış-
tır.

6 X 25 = 150 lira kazanan :

Fuat BERKMAN
531/10 sokak No. 21/A
Bozkaya — İZMİR

5 X 25 = 125 lira kazanan :

Nezihi KÖPRÜLÜLER
Mühürdar, Cihan Seraskeri so-
kak No. 51/A
Kadıköy — İSTANBUL

4 X 25 = 100 lira kazanan :

Özdemir AKTAN
Tarsus Amerikan Koleji
Tarsus — İÇEL

3 X 25 = 75 lira kazananlar :

Kâzım ÇEVİK
Etibank Almus Barajı
Türbin Operatörü
Almus — TOKAT
Talât ARATMAN
Koçuş Devlet Üretme Çiftliği
Muhasebe Servisi
Aksaray — NİĞDE
Hasan ADIGÜZEL
Polis Memuru
Reşadiye Karakolu
KAYSERİ

Vahit AKYEL

Garaj karşısı
Kardeş Oteli berber salonu
BURSA

2 X 25 = 50 lira kazananlar :

Necmettin ARSLAN
Belediye Fen İşleri Memuru
GAZİANTEP
Ahmet OĞUL
Lâstikçi Halil Oğul eliyle
Simav — KÜTAHYA
Güngör Öztekin KAPTANOĞLU
Silâhtarğa İlkokulu Öğretmeni
Eyüp — İSTANBUL

Bora ÜÇER
Nişantaşı, Güllistan sokak
Hoş Ap. No. 31/1
İSTANBUL

25 lira kazananlar :

Emel YALÇIN
Vali Durmuş Yalçın eliyle
AĞRI

Nazım ŞİMŞEK
Beykonak köyü
İlgın — KONYA
İbrahim TUNÇDEMİR
Sinanpaşa mahallesi

446 sokak No. 18
ADANA

Remziye SEZER
T.C. Ziraat Bankası
MERSİN

Dursun UTKU
Ortaokul Öğretmeni
Yeşilova — BURDUR

Halit SÜMER
Hemşin P.T.T. Müdürlüğü
HEMŞİN

Eşber TEKER
Soysal sokak, Saray Ap. No. 4/9
Cebeci — ANKARA

Edi YANNIER
Ekin sokak, No. 19/2
Yeşilyurt — İSTANBUL

Füsün BAYIR
1. Kordon No. 378
Alsancak — İZMİR

Koray COŞKUN
Kızılay Evleri No. 29
İpsala — EDİRNE

NOT: İstanbul'daki okurları-
mız idarehanemize uğrayıp hedi-
yelerini alabilirler. Taşradaki o-
kurlarımızın ikramiyeleri, adres-
lerine postalanacaktır.

— İhracatımız artıyor!.. —

Başkent

HAFTALIK - MİZAHİ GÜDÜMSÜZ GAZETE

Hazırlayanlar :
ALİ ÖRSAN ÖYMEN
ALİ ÖZOĞUZ

50 TÜRK KÜÇÜĞÜ İSMET İNÖNÜ (1884 - ?)

- 2 -

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ :

24 Eylül 1884'te İzmir'in 842 numaralı sokağında doğan bir çocuğa babası Hacıfettahoğlu Reşit bey tarafından «Mustafa İsmet» adı verildi. Bu adı yeni doğan çocuğun kulağına fısıldayan Reşit bey, sert bir «feryat» la cevabını aldı. Kundağıdaki çocuğun bu seslenişinde yeni doğan insanlığının dünyaya geliş müjdesinden de öte bir anlam taşıyordu. Feryadın ardındaki gizli anlam, ömür boyu sürecektir olan bir muhalefetin ilk işaretiydi.

Hülâsa zaman çabuk ilerledi. İlk defa Şipka Müdafii Hülûsi Paşa'nın hediye ettiği çizimleri, daha altı yaş dolmadan gilen Mustafa İsmet, 1892 yılında Sivas Askeri Rüştiyesi'ne girdi ve yakasına 32 numarayı işlettirdi. (Apolet numarası). Her

ne kadar Mustafa İsmet sekiz yaşında ise de kendisine Rüştiye'nin geleceği icabı «İsmet Efendi» denilmeye başladı. Fakat Mustafa İsmet Rüştiyeye ilk girdiği andan itibaren «efendi» sıfatından çok «Paşa» lığı düşünüyordu.

Aslında «Paşalık» Rüştiyeye giren her Osmanlı çocuğunun kalbinde yatan bir aslandı. Fakat küçük Mustafa İsmet, kafasına koyduğu bir şeyi gerçekleştiren bir öğrenci olduğu için kalbinde yatan aslana kavuşmakta da güçlük çekmeyecek, ömür boyunca kendisine «Paşa» dedirtecekti. Bir ara (yani 26 Kasım 1934'te) 2525 sayılı soyadı kanunu çıkınca kendisine Atatürk tarafından bir soyadı bulundu: İnönü...

Soyadı Kanununun çıktığı sıralarda herkese soyadıyla seslenmek moda olduğu için Mustafa İsmet'in «paşalığı» bir süre kullanılmadı ve

Uçak kaçırmaya karşı tedbirler alındı.

Ankara — Ulaştırma Bakanı Mentеше, son uçak kaçırma olaylarını kınadı ve bu olaylar karşısında kına yakanların gizli maksatlı kişiler olduğunu söyledi. Ulaştırma Bakanı sözlerine devamla Türkiye'deki hava alanlarında gerekli tedbirlerin alındığını bildirdi. Bakan demecine şöyle devam etti:

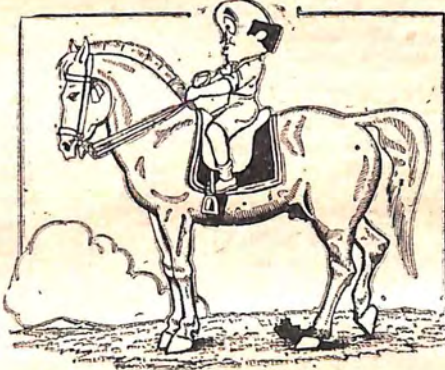
«Devlet Hava Meydanları, Türk Hava Yolları ve Uçak Seyahat Anonim Şirketi yöneticileriyle Ankara'da bir toplantı yaptık ve uçak kaçırma olaylarıyla ilgili olarak gerekli tedbirleri aldık.»

Bakanın tedbirler hakkında fazla bilgi vermemesi ve diğer ilgililerin de Bakanın izni olmadan konuşmayacaklarına dair Başbakanlık genelgesini öne sürmeleri üzerine AKBA-BA muhabiri hava alanlarındaki tedbirleri yerinde inceledi. Muhabirimizin tesbit ettiğine göre, Yeşilköy Hava Alanının ek tesislerine dört adet seyyar köfteci, 24 adet hediye eşya lüle taşı, püro ve Kapalıçarşı mamulâtı antika eşya satan dükkân ve bir adet de yeni tamir edilmiş telefon kulübesi yeni tedbirler cümlesinden olarak ilâve edilmişti.

YENİ ALFABE

İlkokulların yeni ders yılına başlamasıyla birlikte 27 yıllık ALFABE, Milli Eğitim Bakanlığının açtığı bir yarışma sonucunda değiştirilmiş ve ilk parti beş milyon adet, okullara dağıtılmıştır.

Yanda ilk sayfasının fotoğrafını gördüğünüz yeni Alfabe para ile satılmayıp bedava temin edilmektedir.

At

At, at!

«İsmet Paşa» yerini «İsmet İnönü» aldı. Fakat zamanla bu da geçeceği için İsmet Paşa'nın kalbi rahattı. (Şimdi burada bir parantez açalım ve bu soyadı meselesine dönelim).

İsmet Paşa'nın soyadını alışı, yani İsmet İnönü oluşu Gazi Mustafa Kemal'in 2587 numaralı özel kanunla «Atatürk» soyadını alışının iki gün sonrasına rastlar. 26 Kasım 1934'te o zamanki adıyla Hâkimiyet-i Milliye şimdiki adıyla Ulus gazetesinde Atatürk'ün bir mektubu yayınlanır. Atatürk bu mektubunda «İnönü meydan muharebesinin baş kahramanı olması dolayısıyla İsmet Paşa'nın alacağı soyadının İnönü olmasını çok yerinde bulduğunu ve kendisine bu soyadını verdiğini» bildirir. Bu mektup 15 Kasım 1934 tarihini taşır. Demek ki, Gazi, bu mektubu soyadı kanunu tamamlanmadan önce hazırlamış ve İsmet Paşa'ya «İnönü» soyadını münasip görmüştür. (Bak: Resmi Gazete 2 Temmuz 1934; ya da Şevket Süreyya Aydemir! İkinci Adam, birinci cilt sayfa 416). O tarihlerde Millet

Meclisi 2590 sayılı bir başka kanun daha kabul etmiştir ki, bu kanunla «lâkap ve ünvanlar» kaldırılmıştır. Bugün de yürürlükte olan bu kanuna göre; bir kimseye «Efendi, Bey, Ağa, Hacı, Hafız, Hoca, Molla, Hanımefendi, Hazretleri ve Paşa» gibi sıfatlarla hitap etmek yasaktır. Bugün de yürürlükte diyoruz ama; bir yasanın; bugün fazla bir şey ifade etmediği için; bu yazıya hiç alırmayın ve muhatapınıza rahatça «paşa, molla, beyefendi, hacı, hafız» diye hitap edin. Kanunun yakasından paçanızı kurtarabilirsiniz; çünkü adı geçen 2590 sayılı kanun 1934 yılının kanunudur ve raflarda tozlanması bir yana ancak Hergele Meydanı ya da Eski Eserler Müzesinden tedarik edilebilir.

Tefrikamızın burasında parantezi fazla açıp İsmet İnönü'nün büyüklük anılarına döndüğümüzün farkındayız. O halde hemen parantezi kapayarak sadede gelelim. Fakat sayfanın da sonuna geldiğimiz için haf-taya devam etmek üzere şimdilik hoşça kalın.

(Devamı haftaya)

POLİTİKA GÖZLÜĞÜYLE PARLÂMENTO SÖZLÜĞÜ

— A —
— II —

AÇINSAMAK : Bir yerin özelliklerini meydana çıkarmak üzere orada araştırma ve inceleme yapmak; Parlâmento heyetlerinin yurt dışı gezileri.

ACEM AŞIRAN : Türk musikisinde aralıkları birbirine müsavî olmayan 24 dereceli ses dizisi; Parlâmentoda fikir birliği.

AF : Suç, kusur, borç veya ceza bağışlama veya bunların bağışlanması; seçim bildirgelerinin bir bölümü.

ÂFAKİ : Belli bir konu üzerine olmayıp şuradan buradan yapılan konuşma; Parlâmentoda usûl hakkında söz alıp yapılan konuşmalar.

AFAROZ : Hristiyanlıkta kilise tarafından verilen cemaatten kovma cezası; AP. Yüksek

sek Haysiyet Divanının kırkbirler hakkındaki işlemi.

ÂFET : Önlenilmesi insan elinde olmayan büyük felâket; seçim sonuçları.

ÂFETZEDE : Seçmen.

AFSUNLAMAK : Büyülemek; bir vergi kanununun gerekçesini açıklamak.

AFTÂB-SUVÂR : Sabahları erken kalkan, gün doğmadan uyanmak âdetinde bulunan kimse; 1960'tan önce ve 1965'ten sonraki iktidarların başları.

AFYON : a) Haşhaş başlarında yapılan gizliliklerden sıyrılarak pıhtılaşan süt.

b) Türk — Amerikan uyumsuzluğu.

c) Bir kısım Parlâmento konuşmasının niteliği.

AFYONKEŞ : Aslen Keşan'lı olup adaylığını Afyon'dan koyup kazanan.

AĞA : a) Osmanlı İmparatorluğunun son zamanlarında okur yazar olmayan yaşlıca uşaklara, küçük esnafa, bekçi, korucu gibi küçük hizmetlilere verilen ünvan.

b) Devr-i demokraside seçmenbaşı görevini yapan büyük hizmetlilere verilen ünvan. (Ağanın elinden, elinden; zalimin dilinden, dilinden).

Deli'mizi

relim diye önüne gelen azıttıyor.
— Hükümet tabibine söyle. A-
kıl hastanesine göndersinler...

Gerekli formalite tamamlandı
İş Şakir'in köyden alınarak, has-
taneye sevkine kalmıştı. Sümbül-
lühahçe muhtarı burnundan so-
luyarak odamdan içeriye girmiş-
ti.

vermeyiz

BURHAN ESEN

ZANNEDERSEM nüfus sayı-
mı için gitmiştim Sümbüllü-
bahçe köyüne. Abuk sabuk
konuşan biri vardı. Orta yaşlıy-
dı. Köy içinde Türkçeyi en iyi ko-
nuşan da oydu.

Muhtar:

— Deli... demişti... Kore'de
Kunuri savaşında dört yanını
Çinliler sarmış. Bre o yana se-
girtmiş, beri yana koşmuş bizim
Şakir, mümkünü yok! Göz göre
göre yesir düşecek.. sonunda pa-
çayı kurtarmasına kurtarmış em-
me, akıl gitmiş bi kere. Hâlâ sa-
vaştayım sanıyo. Anlatamıyoz
Kunuri'de değil de, Sümbüllü
bahçe'de bulunduğunu.

Kimseye zararı yok. Artık ye-
tiklerimizle geçinip gidiyo zaval-
lı. Yalnız kısa boylu kişilerden
hazzetmez. Geçenlerde bi tahsil-
dar geldi. Kısacık boylu, bas-
tıbacağın biri. Yüz desen irin gi-
bi, sapsarı. Durduk yerde mık-
dar etmediler zatımı. Hemen ça-
kalladım işi:

— Ülen tahsildar bey, dedim,
işini tez gör, tüy buradan!

Herifçiğolu ukalânın önde gi-
deni:

— Hükümetin işine garişma
mıkdar, demez mi...

— Hükümetin işiyen, fakirin
bilmem nesine karışılmaz... Ne
halin varsa gör, dedim.

Saldık yakasını tahsildarın.
Gitmiş gayfeye, bizim Deli Şa-
kir'in karşısına beşlik şehir si-
midi gibi kurulmuş. Garsuna:

— Yap bi şekerli... komutunu
vermiş.

Ulan hırbo, o bi gariş boy, kös-
tebek ilâcı rengine çalan yüzle
bizim Deli Şakir sana karşısında
gayfe mi içirtir! Adam zati Ku-
nuri'de sanıyo kendini. Tahsildar
da olmuş mu Çinli. Atılıvermiş
üzerine yesir öyle alınmaz, aha
böyle alınır diye. Elinden zorla
almışlar. Çentesi yerlere düşmüş,
gözlükleri kırılmış. Kellesinin
şerbeti oluk oluk dökülmüş tor-
pağa. Segirtip bana haber etti-
ler:

— Oh olmuş... dedim. Köyün
delisi hükümet mökümat diğner
mi?..

İşim bitip de şehire dönünce
ilk işim kaymakam beyi görmek
oldu:

— Beyefendi, dedim, Sümbül-
lühahçe'de bir Kunuri kahrama-
nı var!

— Eyi.. anladık.. emekli maa-
şı mı istiyor?..

— Biçarenin akli başında de-
ğil ki, istesin. Köyde çoluk ço-
cuk maskarası olmuş. Vakit geçi-

— Hoşgeldin muhtar!
— Pek hoş gelmedim, kavga
etmek için seğırttim yanına.

— Kusura bakma. Muhtarsın
azcık aklın erer kırtasiye işine.
Muamele tekemmül edesiye ka-
dar günler geçti. Ama gözünüz
aydın. Deliden kurtarıyorum si-
zi. Yarın jandarmalar köye gele-
cek. Şakir'i alıp, hastaneye yanı
tımarhaneye götürecekler...

— Biz köyümüzün delisini kim-
seye vermeyiz!

— Hoppala... Bu da nereden
çıktı?

— Köye geldin. Yedirdik, içir-
dik. Altına kaba döşek serdik.
Ne bilirdik kötü fiylin olduğunu?

— Muhtar iyilik olsun diye
kaymakama rica ettim. Hastane
de tedavi edilir. Kunuri'de değil
de, yeni adı ile zamlar diyarında
yaşamakta olduğunu öğrenir...

— Herkesin akli kendine yeter.
Cenderme elimizden alamaz Şa-
kir'i... Gerekirse direniriz. Kay-
makam dayatırsa yürüyüşe ge-
çeriz. Dediğim dedik, çaldığım
düdük derse masasını işgal ede-
riz.

— Hadi canım sen de!..

— Otur şuraya. Bir kahve söy-
leyim. Aklın başına gelsin. Elin
delisi için başına ne diye dert
açacaksın?

— Sümbüllühahçe köyü ayak
üstünde. Deli Şakir gediyo diye-
rekten kimsenin ağzını bıçak aç-
mıyo. Köy susuz, ekmeksiz hat-
ta muhtar Üso'suz olur emme De-
li Şakir'siz olmaz! İş açtın başı-
mıza. Kan gövdeyi götürecek de-
ye korkuyom!

— Yahu kardeşim, şu Delinin

abuk sabuk konuşmaları keyif
mi veriyor size?..

— Öyle deme... Siz şehirllerin
aklı ermez böyle işlere. Köyde
ne teyatura var, ne sinama. To-
pu topu bi Deli Şakir'imiz var-
dı. Artıp da yetiyordu bize. Ço-
luk çocuk eğlenirdiyordu hepimi-
zi. Şakir giderse köylü ne halt e-
der? Nasıl vakit geçirir?..

Kırk yıl düşünsem işin «eğlen-
ce» faslı aklıma gelmezdi:

— Siz bu herifi seviyor musu-
nuz?

— Sevmek de ne biçim lâf? Ba-
yılıyorz!..

— Onun iyileşmesini, aklını ba-
şına devşirmesini de istersiniz
öyleyse... Bırakın hastaneye git-
sin. Kafası yerinde dönsün...

— Bizim aklımız yerinde de ne
faydası dokandı şimdidek? De-
li Şakir'in şimdi ne algısı var,
ne de vergisi. Ekmek elden, su
gölden... Yediği önünde yiyemedi-
ği ardında. Köyün genç dulları-
nın yatak odalarına girse bilem,
dedikodu eden yok!

Yarın akli başına gelirse... De-
valasyondur, bina vergisiydi, pan-
ga borcuydu, koparatif kazığıy-
dı diyerekten temelli zıvanadan
çıkardık. Biz zavallı akıllılar gibi,
şaşkın ördeğe döner.

Lâfın kısacası, biz delimizi
kimseye vermez, akıllandırma-
yız! Var kaymakama habar et!

Burhan ESEN

Esnaf Bayramı kutlandı. — Gazeteler —

BAYRAM YERİ!

Veda

Bütün ümitlerim kesik,
Hayaller,
Oldukları yerde kaldı;
Annemin gözlerinde iki damla
Babamın yüzünde kahırlı isyan...
Ama ne var ki olacak bu,
Her şey tamam,
Santını bekliyorum
Elveda bütün hayata:
OTOBÜSE BİNİYORUM...
Fikret YILMAZ

OTUZ yıllık memurdu. Ama öyle, göbeği şişkin imzacı müdürlerden, ensesi kalın istatistikçi muavinlerden değil, ufak, devlet çarkının içinde kum tanesi kadar bir memurcuktuk. Kadro gelmiş, terfi gelmemiş, terfi gelmiş, kadro gelmemiş, ömür gitmiş, maaşı sekizyüz de miş, bir türlü sekizyüz bir dememişti. Her memur gibi, o da, ucuz eğlenceyi çocuk yapmada bulmuş, Allah uzun ömürler versin nur topu gibi altı evlât sahibi olmuştu. Kimi ilkokulda, kimi ortaokulda, kimi lisede, biri de üniversitedeydi... Ev kira, bakkal borç, hastalanmak lüks, yaşayıp gidiyorlardı. Ama, Hayrullah efendinin bu yaşıntıya, bir aile başkanı olarak büyük katkıları bulunuyordu. Örneğin, en ucuz sigarayı bile yarım yarım içiyor, gömleği eskimesin diye yaka ve kol uçlarına naylon torba parçaları geçiriyor, ayakkabılarını kendisi tamir ediyor, hattâ eski gaz tenekelerinden soba boruları bile icadediyordu...

Bir sabah, devalüasyon haberiyle uyandı uykudan. Ne bilsindi Hayrullah efendi devalüasyonu mevalüasyonu. Onun bildiği, sadece paranın değeri düşecekti, hepsi o kadar. Mırıldandı:

— Zaten düşük, dedi. Bundan böyle sadece ekmek yeriz, olur biter.

Durdu:

— Ama biz insan değil miyiz yahu? dedi. Et yemek, meyve yemek, sinemaya gitmek, içki içmek bizim de hakkımız değil mi?

Kızdı... Ama bilmeden kızdı... Önünü ilikledi, il konağının merdivenlerini tırmandı. Rengi uçmuş devlet sandalyasına çöktü. Taktı gözlüğü, yaktı yarım sigarasını, çekti dumanını...

— Pof, dedi, pof!...

Sonra, bir iş için gelmiş vatandaşın elinde tuttuğu gazeteyi istedi. Manşeti okudu:

«Personel Kanununun uygulanabilmesi için gerekli olan beş milyar lira çeşitli kaynaklardan bulunarak kanun kabul edildi.»

Sevindi... İçini ılık bir ürperme kapladı. Hele hele, zamlı maaşların 1 Kasım'dan sonra alınacağını okuyunca, ne saati ditişindü, ne de sigara sayısını. Yaktı bir yarım sigara daha:

— İyi be, dedi içinden, haftada iki olmasa bile galiba 1 Kasım'dan itibaren haftada bir kez et yiyebileceğiz. Sonra, meyve de... Hani, o iri iri şeftalilerden...

Parmaklarını, sanki iri bir şeftalinin tüylerinde gezdiriyormuş gibi, kurutmalığın yuvarlak yerinde gezdirdi...

Yanındaki masada oturmakta olan Sadık bey:

— Tamam ha bu sefer, dedi. Okudun mu gazeteyi?

— Okudum, diye cevap verdi Hayrullah efendi.

— Bizim beş milyarı bulmuşlar. Kasımda tamam...

— Tamam tamam... Allah devlete millete zeval vermesin!...

— Âmin âmin... Ben şöyle tülü bir palto yaptıracağım...

Kesilecek adam

Muzaffer İZGÜ

— Ben yine eskisiyle idare edeceğim, üniversitedeki oğlana, malum ya...

Sustular... Gözler evraklarda, kafalar zamlı maaşta... Düşler, hayaller, mutluluklar...

Hayrullah efendi öğleyin, kamburunu arkasındaki demir dolaba şöyle bir iki sürtüştürüp kaşıdıktan sonra, ayağa kalktı:

— Ah, dedi, ah... Şöyle bir elli kuruşu feda edip almalıydı ki o gazeteyi, evde okumalı, bayram etmeliydi sekiz baş horanta... Bayram ki, ne bayram...

İndi yıldan yıla daha dik gelen merdivenleri... Ne de olsa, şurda hiçbir şey kalmamıştı Kasıma. Şimdiden kendine bir ayakkabı peyleyebilirdi her zamanki ayakkabıcısından. Vitrine baktı... Ayakkabıcı:

— Eee, giyersiniz tabii Hayrullah efendi, dedi. Bu zamanda devlet memuru olmak varmış, devlet memuru... Kusura bakma ama, tüm millet size çalışıyor yahu...

Seslenmedi Hayrullah efendi. Diyebilirdi:

«Keyfimizden elli liralık ayakkabıyı üç taksitle alıyoruz.»

Demedi... Sadece:

— Şu kaç? diye sordu bir siyah ayakkabı için.

— Yetmiş, dedi ayakkabıcı.

— Pahallanmış...

Gürledi ayakkabıcı:

— Pahallanır yal Hep sizin yüzünüzden. Devlet size zam yapabilmek için zam üstüne zam, vergi üstüne vergi...

Kamburu biraz daha irileşti Hayrullah efendinin, boynu biraz dah düştü öne. Öksürür gibi bir ses çıkardı, anlamadı ne dediğini kendi de... Küçük adımlarla çıktı gitti dükkandan... Her zamanki dolmuşa bindi.

— Ohoo, dedi şoför, Hayrullah baba, var mısın yerlerimizi de işelim, ha? Sen geç bu direksiyonun başına, ben geçeyim senin masanın başına. Sen salla direksiyonu al parayı, ben sallayayım başımı, alayım maaşımı?... Eli çantalı, ensesi kalın biri:

Para darlığı devam ediyor. — Gazeteler —

DARAĞACI!

— Efendim, dedi, bey amca memursa kusura bakmasın ama, onların yüzünden paranın da değeri düştü. Ne vardı yani hükümeti bu kadar Personel Kanunu Personel Kanunu diye sıkıştırıcak?

Kocakarının biri:

— Gaza zam, şekere zam da onların yüzündenmiş, dedi.

Şoför bağırdı:

— Beyler, lütfen birer lira!...

— Aa aaa, dedi kocakarı, dün yetmişbeşti evlâdım, nasıl oldu bir lira?

Şoför, gelişigüzel uzattı elini geriye:

— Nah işte bunların yüzünden, dedi.

Kocakarı yan yan Hayrullah efendiye baktı, homurdanarak uzattı bir lirayı şoföre... Ufaladı Hayrullah efendi. Sinek oldu sanki, yapıştı arabanın kirli camına.

Dolmuştan indiğinde, bir tuhaf geldi ayakları ona. Ezilmiş, yok olmuş gibi... Yan yan yürüdü gitti bakkala:

— Yarım kilo kırmızı mercimek, dedi. Bir de sigara!

Bakkal, sigarayı uzattı, mercimeği tartarken:

— Batırdınız be memleketi, batırdınız, dedi. İğneden ipliğe dek zam üstüne zam... Geçinip gidiyordunuz işte, ne vardı yani hükümete bu zamları kodurtacak? Tutturdunuz bir maaşlara zam diye, memleketi allak bullak ettiniz. Revayı hak mı bu yâni?

Kolaydı buna cevap vermek. Elindeki sigara paketini çarparın bakkalın suratına, ardından mercimek kesekâğıdını:

— Al ulan, derdin...

Ya o sekiz horanta!...

— Haklısın Mustafendi, haklısın, dedi.

— Yok boykotmuş, yok Person'miş... Sanki devletin kasası parayla tıklım tıklım dolu da size mi vermiyor? Sıkıştırdıkça sıkıştırdınız, sıkıştırdıkça sıkıştırdınız, ne yapsın devlet, tabii nohuta zam, mercimeğe zam...

Hayrullah efendi, yutkunur gibiydi:

— Mercimeğe de mi? diye fırlıladı.

— Mercimeğe de ya, ne sandın? Yarım kiloda yirmibeş kuruş zam ama, sen yine o parayı kendi cebinde bil. Çünkü, o yirmibeş kuruş, Personel Kanununa yardım parası. Allah memur olmayan öteki vatandaşlara acısın. Yok canım, yanlış meslek seçmişiz, bakkal olacağımıza bir memur olacaktık, tart, veresiye, şu bu... Öteki öyle mi ya, ay başı geldi miydi, tıkr maaş, hem de zamlı maaş...

Yürüdü gitti Hayrullah efendi. Daha da ufalmıştı. Sadece, o otuz yılın kamburu kalmıştı orta yerde. Bir de, elindeki yarım kilo mercimek. Sekiz baş horantanın, bir günlük eti, sebzesi, vitaminini, meyvesi olan mercimek...

Âfiyet olsun Hayrullah efendi...

Muzaffer İZGÜ

ACIMASIN DA...

ZATEN pek yufka olan yüreğim yıllar geçtikçe büsbütün yumuşamaya, sütü fazla kaçırmış su böreğine dönmeye başladı.

İnsanların acı çekmesine hiç dayanamıyorum.

Dertlerin çabucak çözümlenebileceği umudum zayıfladıkça zayıfladı («Kalmadı» diyeceğim ama dilim varmıyor). Artık tek düşüncem arada çekilecek eziyetlerin mümkün merteye azaltılması. Yâni anestezi merakına benzer bir tevekkül geldi üstüme.

Bir dostun kötü bir hastalığa yakalandığı haberini mi aldım? İyileşip iyileşmeyeceğinden önce şunu soruyorum hemen:

— Çok çeker mi?

Eğer hekimler ıstırap verici bir durum olmadığını, ya da olsa bile ağrının dindirilebileceğini söylerlerse rahat bir nefes alıyorum. Ve o hapları mapları geliştirmiş olan kişilere bir büyük aferin çekiyorum içimden.

İnsanlık pek yakın zamanlara kadar öyle nimetlerden yoksunmuş. Geçen gün On Dokuzuncu Yüzyıl başlarında diş çekilmesini gösteren bir resim tüylerimi ürpertti. Dişçilik değil, cellâtlık âdeta!

Sahnenin kanlı teferruatını anlatmayacağım. Yalnız dikkatimi çeken bir noktayı söyleyeyim:

Koltuğa iplerle bağlanmış, ırı kerpetenlerle teker teker dişleri sökülürken gözleri yerinden uğramış adamcağızın bir avucuna da mum ateşi tutuyorlardı!

Resmin altını okudum. Meğer o zaman âdetmiş: çekilen dişin acısını unutsun diye kritik anlarda kurbanın başka taraflarını acıtırılmış.

Önce içerledim, sonra hak verdim heriflere. Eğer küçük acı büyüğünü hafifletiyorsa neden o usulden yararlanılmasın?

Devalüasyon adıyla Türk ekonomisinin bir akıl dışı daha çekilirken gazetelerimizin baş sayfalarını kaplayıveren kolera velvesinin sırf dikkati başka tarafa çevirmek için ucurulmuş bir belâ balonu olabileceğini duyunca o resmi hatırladım.

Bazı meslekdaşlarım o manevraya da kızmışlar. Benim tepkim ise son zamanlardaki tevekkülüme uygun oldu:

— İyi, iyi! Madem ekonomik dertler çözümlenemiyor, bari ahalinin can acısı biraz önlensin!

Gerçek acıları ürkütücü balonlarla hafifletme tekniğinin uygulanışında bundan sonra da basınıma büyük görev düşüyor.

Her yeni ekonomik sarsıntı haberinin üst tarafında çok daha büyük puntolu başlıklarla belâ öcülerini sunulmalı. Bunlar doğruluk derecesi kolayca araştırılabilecek kesin durumlarla değil, kolera tehlikesi gibi karışık ihtimal hesaplarına dayandırılmış söylentilerle ilgili olmalı:

«Dünya iklimi değişirse Kara deniz taşacak!»

«Gerekli jeolojik ve zoolojik şartlar doğarsa Anadolu'nun kanguru istilasına uğraması ihtimali var!»

«Bir demografi uzmanı; ontojeni, filojenin tekrardır formülü uyarınca, Türkiye nüfusunun yüzde altmışyedisinin 1984 yılına kadar zenci olabileceğini söylüyor!»

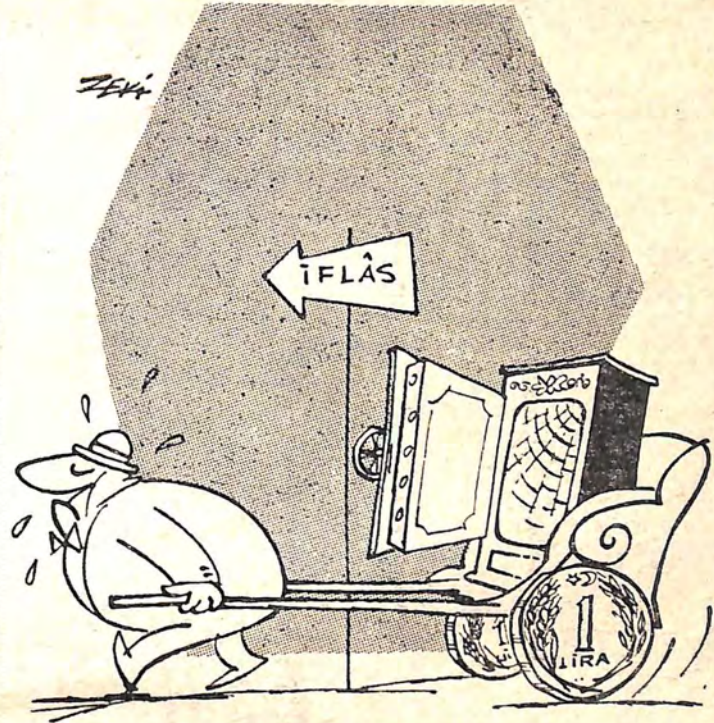
Basın kanalıyla halka anestezi kabilinden kullanılabilecek başka usuller de var.

Birkaç hafta önce ünlü bir boza müessesesinin bir reklamını gördüm:

«Zam yapmıyoruz.»

Bu iki kelimelik reklâm pek hoşuma gitti. Düşünürseniz, gerisindeki prensip çok yeni ve —ağrı hafifletme açısından— etkili. Bana kalırsa zam yapmayan

İthalâtçılar para sıkıntısı çekiyor. — Gazeteler —

Yazısız

bütün başka firmalar da bu müdeyi basında sık sık tekrarlamalı, ne şanslı kişiler olduğumuzu hepimize her fırsatta hatırlatmalı.

Mağaza vitrinleri şöyle levhalarla donanmalı:

«Kazık atmıyoruz.»

«Müşterileri avanak yerine koymuyoruz.»

«Terazilerimizde beher kilo gerçek bin gram çeker.»

Sokaklarda sütçüler bile «Süüüüüt!» diye değil, şöyle bağırmalı:

— Süte su katmıyoruuuum!

Aslında bu tekniğin yalnız para pul konularında kullanılması yazık olur.

Tabii —uygulanabilirse— bu teknik için en umutlu alan politika. Kürsüye çıkan kodaman her zamanki gibi «Şöyle yapacağız, böyle edeceğiz» hikâyelerine gireceğine, neler yapmayacağını sıralar:

— Ey ahali, ben koltuğa yapıp kalmayacağım! Yakınlarıma

haksız çıkarlar sağlamayacağım! İç politikada, dış politikada, ekonomik alanda sağ gösterip sol vurmaya, sol gösterip sağ vurmaya kalkmayacağım! Her şeyi sis perdesine gömüp bütün soruları lâf salatalarıyla savuşturmayacağım!

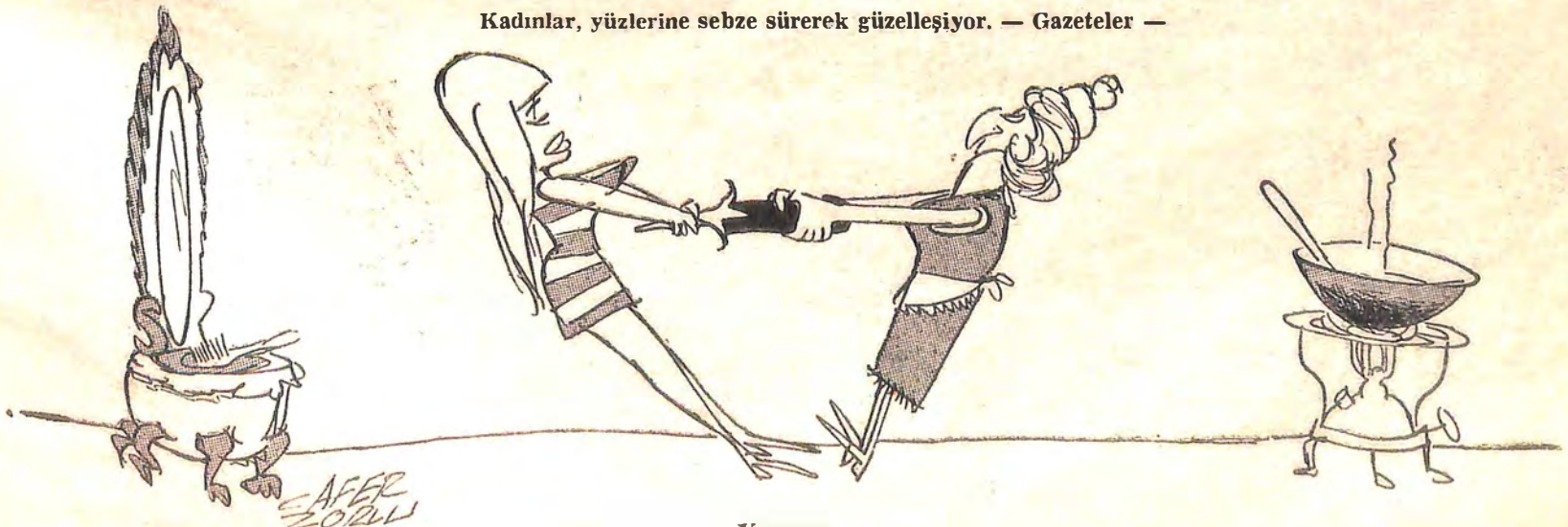
Geçmişteki icraatının hesabını da şöyle verebilir:

— Sizi açıktan öldürmedim! Doğmamış bebeklerinizin sırtlarına yüklediğim borçlar adam başına bir milyon liranın altında hâlâ! Ülkeyi atom savaşına sokmadım, Çin'i işgal için ordu yollamadım, Suudi Arabistan'a bir karış toprak kaptırmadığım gibi ulusal haysiyetimizi de Uruguay'a bir nebzecek ezdirmedim!

Evet, uygulanabilse iyi ama, ben bu teknik için politikada geleceği umutlu görmüyorum. Neden dersiniz, söyleyeyim:

Görünür gelecekte yurdumuzda bütün bunları söyleyebilecek politikacı kalacağından şüpheliyim de ondan.

Kadınlar, yüzlerine sebze sürerek güzelleşiyor. — Gazeteler —

Yazısız

DOKTORUNUZ

İstanbul'un Mecidiyeköy semtinden C. D. adındaki okuyucumuz kahvenin uykusunu kaçırdığından bahsediyor ve bizim kahve konusunda ne düşündüğümüzü soruyor.

Sayın okuyucumuz kahveyi akılna takmışa benziyor... Diğer içtikleriyle yediklerini düşünecek olsa mazallah sabaha sağ çıkar mıyım, çıkmaz mıyım diye hiç uyuyamazdı. Öyle değil mi ya?.. Bizde her şeyin nasıl açıkta satıldığı malum. Adam başına en çok mikrop, basil falan gibi tehlikeli mevaddın düştüğü bir ortamda yaşamaktayız. Hatta bu sebeple, yani bu kadar aşırı tehlikelere rağmen yaşayabilmemiz nedeniyle dünya sağlık çevrelerinde «Türk gibi kuvvetli» sözü yayılmış bulunmaktadır. Bu söylediklerimizin ışığı altında acaba yarın sabaha sağ çıkar mıyım çıkmaz mıyım sorunu veya veciz bir ifadeyle «Sabaha çıkmak veya çıkmamak, işte bütün mesele!» sorusu karşısında hiç uyuyamamak varken sizin sadece kahveden uykunuzun kaçması mutlu olduğunuzu gösterir. Sizi tebrik eder, sonsuz mutluluklar dilerim.

Kurtalan'dan İ.K. adındaki diğer bir okuyucumuz ise et nedir, vücuda faydalı mıdır? diye soruyor. Cevabını verelim:

Et, Anka kuşu gibi bir şeydir; çünkü bazı vatandaşlara göre et vardır, bazı vatandaşlara göre ise yoktur. Siz, et nedir diye sorunuza göre her halde etin ne olduğu hususunda, elle tutulur gözle görülür cinsten, bir fikriniz yok. Bunda haklısınız da, çünkü kendisini pek seyrek gördüğünüz için —ve haftai beşer nisyan ile malul olduğundan— unutmış olmanız iltimali vardır. Esasen geçenlerde Türkiye Tabipler Birliği tarafından yayınlanan bir rapor, çoğu vatandaşlarımızın ete karşı bir daüssıla duygusu içinde bulunduklarını söylüyordu. Çünkü eti çok ender görüyorlarmış. Şimdi size aşağıda, et yiyebilen talihlilerin listesini veriyorum. Tabipler Birliğinin kim ne kadar et yiyor bahsindeki bu listesinde kendi durumunuzu bulabilirsiniz. Listeyi aynen naklediyorum:

Köylülere et yeme sıklıkları sorulmuştur. Cevapları ve oranları şöyledir:

Her gün yüzde 1.0; haftada iki defa ve daha sık yüzde 6.7; haftada bir yüzde 12.7; iki haftada

bir yüzde 19.4; ara sıra, rastgeldikçe, kışın ara sıra, kışın bir defa, kurbandan kurbanda, senede bir defa, iki üç ayda bir, bayramdan bayrama, senede bir defa yüzde 52.9; bilmiyor yüzde 0.9...

Şimdi de sorunuzun et faydalı mıdır bölümüne geçelim. Günde

100-150 gram kadar et muntazaman her gün olmak şartıyla insan vücudu için şarttır. Eğer bunu yerine getiremiyorsanız gelecek yıl Türkiye Tabipler Birliği tarafından yayınlanacak olan talihliler listesini bekleyecek ve orada terfi edip etmediğinizi göreceksiniz.

Amerika'da kadınlar

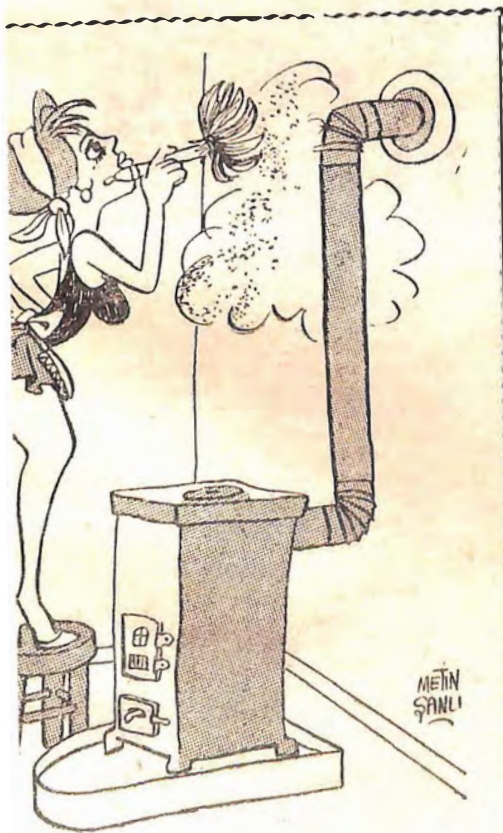
Gövde

— Hizmetçi kızla sobayı kurdun sen ne dersin karıcığım?..

erisi !..

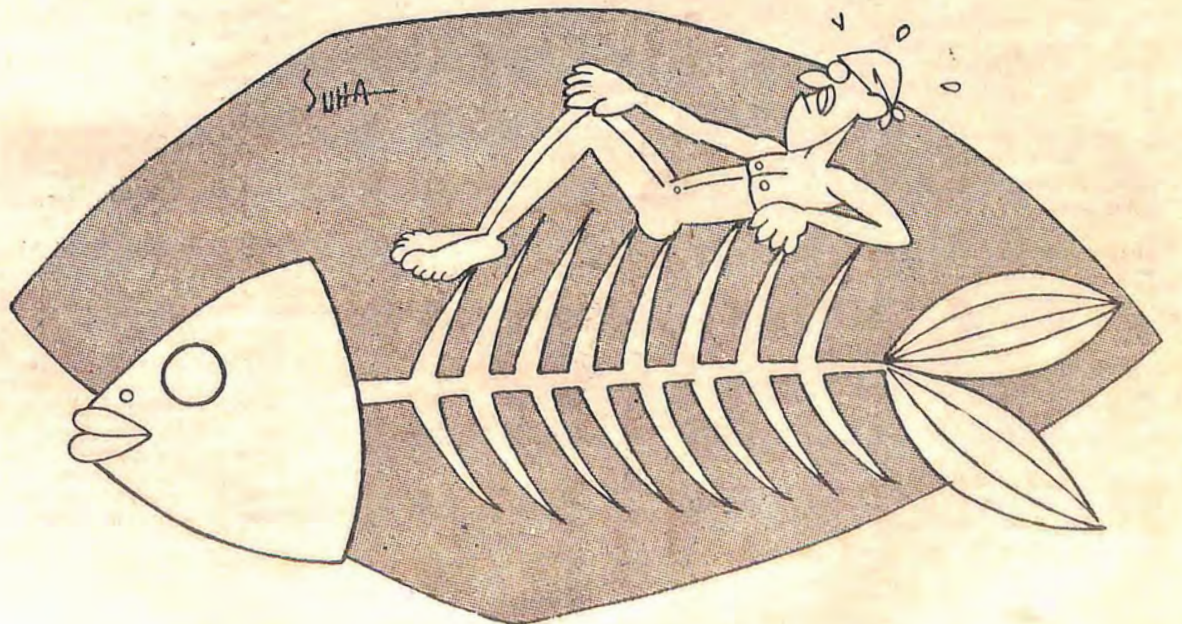

... soba yanmadan ısındım,

Bir ihtimal daha var, o da gazetelerimizin yazdığı «Petrolde bifttek elde edilecek» mealindeki haberleri beklemektir. Şayet bu

fikir gerçekleşirse sizlere bildiğimiz klâsik tipte değil de modern etler yemek kısmet olacaktır... Kısmet artık... Beklemek gerek...

Tirol, balık neslini kurutuyor. — Gazeteler —

Fakir balıkçı!

DİYOR Kİ..

Dikkat! Modern etlerimiz buzdolabında değil, soğuk soğuk haberler veren sansasyon gazetelerimizin satırları arasındadır.

Ege bölgesinden bir okuyucumuz da gece rüyasında balık görmüş, bunun ne anlama gelebileceğini, acaba büyük bir kısmet mi ifade ettiğini öğrenmek istiyor.

Efendim her şey geliyor bu dünyada, değişiklikler oluyor... Tabii ki rüya tâbirleri de değişiyor. Eskiden rüyada balık görmek büyük bir kısmet olarak tefsir edilebilirdi, fakat, bugün artık, yani balıklarla dolu denizlerimizde balığın zor bulunduğu günümüzde, rüyada balık görmek insanın büyük bir kısmete konacağını değil sadece bir balık satın almasının mümkün olabileceğine delâlet eder... Çünkü, bugün, orta halli bir vatandaşın balık yüzü görmesi o kadar zorlaşmıştır ki, gerçek hayatta balık görünce rüyada görmüş gibi olmaktadır!

Kandıra'dan A.T. adında bir okuyucumuz arada sırada otobüs yolculuğu yaptığını fakat otobüse yolcuyla birlikte tavuk, horoz gibi kümes hayvanları ile bazı hallerde de av köpekleri alındığını, insanların yanı sıra kapalı bir yerde hayvanların bulunduğu bir yerde hayvanların bulundurulmasının doğru olup olmadığını soruyor. Bu, sağlığınıza zararlı mıdır diyor.

Kanaatimce sağlığa şu bakımdan zararlıdır. Biliyorsunuz bizim karayollarımızda sık sık trafik kazaları olmaktadır. Yanınıza tavuk, horoz ve av köpeği gibi değerli hayvanlarınızı almalısınız. Çünkü bir kazada hem canınızı, hem malınızı kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıyasınız. Eskiden en tehlikeli yollar da bile adamı «Ya canını, ya malını» diye tehdit ederlerdi. Şimdi ise trafik eşkıyaları insanın hem canını hem de malını bir anda alıveriyorlar. Onun için mallarınızı otobüslere yatırınayın, sağlam bir yer değildir. Kazada canınız gitse bile —mazallah— geride hiç olmazsa malınız kalsın evlâdî ayaile...

Reşit AŞÇIOĞLU

HALK EDEBİYATI ERHAN TİĞLİ

ÖRNEKLERİ

- 2 -

Tahiri adlı ozan da meslekleri iş-
neleyen «Uğursuz Destan» ile ün
salmıştır. Şimdi de işbu destan ile
müsherref olalım bakalım:

«Bilmem şu şehirde ne kâr eylesem
Yitirdim aklımı başta dururken
Dedim başım alıp firar eylesem
Bir kimse rasgeldi yolda yürürken

Nasihat eyledi dinledim anı
Varıp bir köşede tuttum mekânı
Çiftçi oldum ele aldım sabanı
Öküzlerimi öldü döven sürerken

Ekmekçi oldum tuttu muhtesip beni
Koyvermedi yaktım can ile teni
Eksiğim duydular yedim diken
Kendimi unuttum aman dilerken

Çorbacı oldum döndü ciğerim kana
Paçacı oldum bir kelp düştü kazana
Gemici oldum çıktım bahr-ı ummana
İpleri kaçırdın yelken açarken.

Manav oldum ben de geçtim dükkâna
Gelmez oldu fındık ile kestane
Bekri oldum oldu yerim meyhaneye
Geldiler kolbastı bade içerken.

Bakkal oldum oldu mekânım kapan
Benden yiiz çevirdi cümle bezirgân
Bala yağa düştü beş on bin şıcan
Fıçılarım ağzın açıp kaparken.

Boyacı oldum edemedim boyayı
Terzi oldum ilemedim çulhayı
Hallaç oldum tutamadım opayı
Kolum çıktı tekmağımı salarken.

Tellâl oldum hayli maaş eyledim
Kehle pazarında savaş eyledim
Berber oldum bir kel tıraş eyledim
Başı koptu sakahını tararken.

Natır oldum açamadım kurnayı
Avcı oldum vuramadım turnayı
Mehter oldum çalamadım zurnayı
Derisin çatlattım davul çalarken.

Cambaz oldum edemedim saltayı
Balıkçı oldum kırdı balık oltayı
Kasap oldum ele aldım baltayı
Kendi başım yardım gerdan kırarken

Tabak oldum serdim bir iki meşin
Köpekler akçesin vermişler peşin
Yiyip bitirmişler kurusun yaşın
Üzerine vardım ağzın yalarken.

Kalaycı oldum kalayladım kapları
Hep kırıldı tavaların sapları
Hekim oldum yaptım ecza hapları
Birkaçım öldürdüm ilâç ederken.

Muhtar oldum gayet hayrette kaldım
Borazancı oldum çok boru çaldım
Mübarek gün deyü camiye geldim
Pabucum çaldırdım namaz kılarken.

Bilmem şu âlemde ne kâr eyleyim
Ahvalim demeye ne ar eyleyim
Dedim sarraflıkta karar eyleyim
Bir çingene kaptı para sayarken.

12

Yazarı belli olan Halk Edebiyatı
örneklerinin sonuncusu olarak «Te-
kerleme» sunacağız. Bu konuda Kay-
gusuz Abdal'dan yararlanalım. Bu-
yurun:

«Bir karınca devenin
Tepmiş oyluğun ezmiş
Bir budunu götürmüş
Biryani edip yemeğe.
Kelebek ok yay almış
Ava çıkmış dağlara
Geyikler ürkütmüş
Dönüp ister kaçmağa.»

İbicik buğday ekmiş
Manisa'nın çayına
Sivrisinek derilmiş
İrgat olup biçmeğe.
Domuz düğün eylemiş
Kızcağzın evere
Maymun makas getirmiş
Hil'atlerin biçmeğe.

İnek hamama girmiş
Boğa tellâklık eder
Su sığırı soyunmuş
Nöbet bekler yumağa.
Leylek guduk doğurmuş
Zurna çalar ovada
Balık kavağa çıkmış
Zift turşusun kurmağa.

Ey bu Kaygusuz Abdal
Sen bu nice lâf ile
Ya bunca yalan ile
Girer misin uçmağa!..»

B) ANONİM HALK EDEBİYATI ÖRNEKLERİ

1) MANİ

Anonim Halk Edebiyatı örnekleri-
nin en ünlüsü ve en yaygını dördü-
lük halinde yazılan «Mani» lerdir.
Bunlarda genellikle birinci, ikinci
mısralar doldurma olur, konuyla
pek ilgisi yoktur, asıl anlam üçün-
cü ve dördüncü mısralarda verilir.
İçlerinde öyle güzelleri vardır ki,
dörtüyz mısrayla dahi anlatılamıya-
cak özellikler taşır ve ılgıt ılgıt sa-
rıverir ruhumuzu, benliğimizi... Bun-
ları kimin söylediği ya da yazdığı
belli değildir, yani anonim ürünler-
dir. Ama nice adı belli şiirleri yaya
bırakır, bastırırlar... Halk sık sık
mani'ye başvurur bu yüzden, sever,
ezberler, beller, yeri gelince de he-
men söyler karşısındakine. Halkçı,
toplumcu şair ve yazarlar da yarar-
lanırlar mani'lerden... Çünkü içle-
rinde samimi ve sade bir halk özü
yatmaktadır hepsinin de...

Örnek mi istiyorsunuz, işte Yaşar
Kemal'in yazdığı «İnce Memed» ro-
manında geçen orijinal bir mani:

«Aman aman kara kız
Zülûfünü tara kız
Baban beki tutmaz mı
Koynundaki nara kız»

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın yazdı-
ğı «Huzur» romanında da vardır bir
kaç mani, türkü. İçlerinden birini
yazıvereyim isterse sizlere:

«Akşam oldu yakamadım gazımı
Kadir Mevlân böyle yazmış yazımı
Doya doya sevemedim kuzumu
Ben ölürsem yavrum seni döverler»

Ya, «Milliyet» in «Olaylar ve İn-
sanlar» sütununda rastladığım ger-
çek, manili mektuplaşmaya ve bun-
lardaki inceliğe, humora ne diyecek-
siniz bakalım...

«Yeni evli bir genç evine mektup
yazar askerden. Selâm kelâmdan
sonra, doğrudan doğruya söyleme-
ye çekindiğinden asıl sormak iste-
diği meseleyi bir mani ile belirterek
şöyle der:

«Ey mektup güzel mektup
Tezce köye var da gel
Bir iken iki olduk
Üç olduk mu sor da gel»

Babası ondan aşağı kahr mı, ne
de olsa eski toprak, şıp diye anlayı-
verir ne demek istediğini ve alır ka-
lemi eline, oğluna şu maniyle cevap
verir:

«Bir dalda iki kiraz
Böyle mektup yine yaz
Tarla mahsul vermedi
Dönüşünde yine kaz»...

Halkımız böyle, isteklerini, duygu-
larını, düşüncelerini manilerle bil-
dirmeye, belirtmeye bayılır. Yazdığı
çoğu mektupları:

«Kestane kebab
Acele cevap»

diye bitirir, kahve içip fincanı fal
baktırmak için kapatırken:

«Neyse halim
O çıksın falım»

der, ya da bir fal duası vardır, onu
okur. Duayı buraya yazalım da fal
baktırmadan önce okuyun, olmaz
mı!.. İşte dua şu:

«İçtiğim kahvedir
Etrafı telvedir
Ey kahve perisi
Gönlündekini bildir»

Ya şu, ninemden öğrendiğim, ge-
ce yatarken okunacak, mani biç-
mindeki dualara ne dersiniz!..

«Bismillâhi birsin
Ve billâhi nурсun
Yetmişbin âyetül kürsü
Çevre etrafımda dönsün»

«Allah dedik girdik yola
Dört yanımız demir kale
Allah baş, peygamber yoldaş
Bizi akla getiren düşmanların
Ağız mühür, dili taş...»

Ramazan ayında davulcuların söy-
ledikleri ramazan manileri de pek
hoştur hani. İçlerinden bir kaçını
buraya alalım:

«Davulumun ipi kaytan
Sırtımda kalmadı mintan
Ver efendim bahşışımı
Alayım sırtıma mintan

Şekerim var ezilecek
Tülbentlerden süzilecek
Daha çok söylerim amma
Çok yerim var gezilecek

Evinizin önü üzüm
Taneleri dizim dizim
Beyefendi iki gözüm
Bahşışine yoktur gözüm»

Hele hele aşk, sevdâ manilerine
doyum olur mu ya!... Sözgeşi, aşık

şöyle seslenir sevdiğine, mani kuşu-
nun aracılığıyla:

«Ben gülüme bakarın
Koklamaya korkarım
Yâr geliyor deseler
Ölü olsam kalkarım»

Ama ara yerdeki fitne ficurlar yal-
nız bırakmazlar ikisini. Birisi şöyle
der, maniye dayanarak:

«Suya giden yolu var
Al hasmadan şalı var
Ne dedin de vuruldun
Bardak kadar boyu var»

Oysa gönül yanardağ olmuş yan-
mıştır bir kere. Soğumaz ateşi, ne
kadar soğutmaya çalışsalar. Yine
de bildiğini okur ve sanki nisbet ya-
parmış gibi şöyle bir cevap verir
onlara:

«Merdivende kırkayak
Kırkına vurdum dayak
Yârin geliyor deseler
Koşarım yalınayak»

Derken efendim, bir gün buluşur-
lar ikisi de. Delikanlı şöyle seslenir
sevdiğine:

«Ne gökte ne yerdedir
Aradaki perdedir
Öyle bir sultansın ki
Tahtın gönüllerdedir.»

Ama kimi zaman da kara bulutlar
girer araya, ne yapacağını bilemez
aşık:

«Uzaklar seçilmiyor
Gönüldür geçilmiyor
Gönül bir top ibrişim
Dolaşmış açılmıyor»

der.

Oraya buraya koşar, sevdiğini arar
her yerde, kendisinin buralarda ne
aradığını soranlara da:

«Mani demeye geldim
Kaymak yemeye geldim
Meramım kaymak değil
Yârimi görmeye geldim»

diye maksadını belli eder.

Gün olur, dedelerden, evliyalardan
medet umar:

«Küp içinde unum var
Allahtan umudum var
Ben o yâri alırsam
Dedelere mumum var»

diye dertli dertli söylenir.

Ote yandan kızı bir yere salmaz-
lar, adı çıkmasın diye. Uslansın, bu
sevdadan vazgeçsin diye de öğütler
verirler durmadan:

«Hasır altı nem alır
A kızını seni kimler alır
Uslu duran kızları
Okumuş beyler alır»

derler, avutup uyuturlar.

Önceleri:

«Fincan fincan içinde
Fincan zarfın içinde
Ben yârimin tanırım
Yüzbin atlı içinde»

diyen genç kız, sonunda delikanlıya
şöyle bir haber gönderir:

«Oğlan adın aslandı
Gel gönlünü uslandı
Babam sana kız vermez
Binlikleri seslendir»

Kızdan bu iltimatı alan deli-
kanlı şaşkına döner, ya kaderine ra-
zı olur, ya da binlik kazanmak için
gurbete çıkar, oralarda yanık yanık:

«Sanmıştım kanadımsın
Şekerimsin tadımsın
Sonradan anladım ki
Sen benim cellâdımsın»

«... söylenir kendi kendine...
Halk kıskançlığını bile ince bir
imla ile belirtir, şu mani de olduğu
gibi:

«A benim bahtı yarım
Gönülde tahtı yarım
Yüzünde göz izi var
Sana kim baktı yarım»

Bu manideki «Sehli mümteni» ye
değme ozan erişemez sanırım, Yu-
nus Emre'den başka... Halk âşıkla-
rı kimi zaman faldan bile medet u-
marlar da:

«Sevgilim çok çapkınmış
Kalplere bir akınmış
Dün gece fala baktım
Düğünümüz yakılmış»

diye avunur, teselli bulurlar.

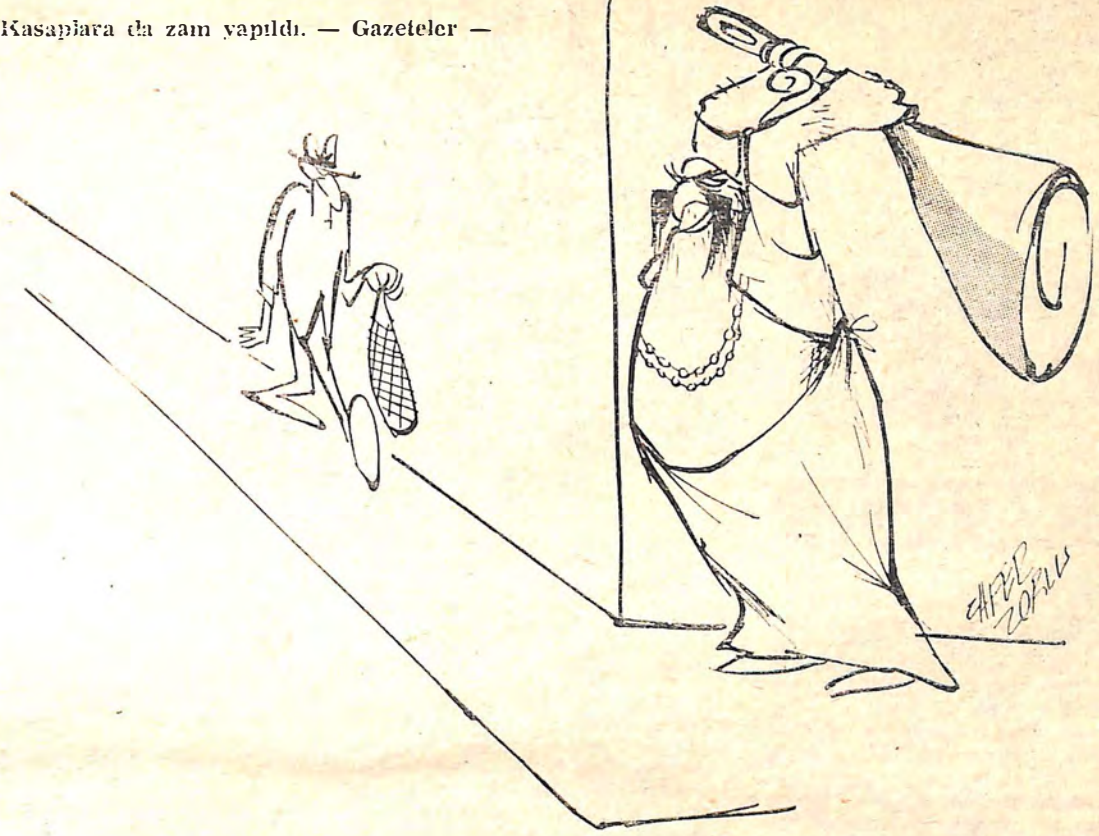
Halk geleneğine göre bülbülle gül
arasında aşk ilişkisi vardır, bu iliş-
ki hemen her türküde, manide bel-
tilir. Sevgililer gülle bülbüle benze-
tilir. Tevekkeli âşık sevinçliyen bü-
lül gibi şakıyor, üzüntülüken dut
yemiş bülbül gibi susuyor!...

«Başladı zara bülbül
Ne demiş hara bülbül
Gül yaprağı düşünce
Düşer effkara bülbül»

bu sevgiyi ne de güzel anlatıyor de-
ğil mi?...

(Devamı var)

Kasaplara da zam yapıldı. — Gazeteler —

Yazısız

YEDİ

PAZARTESİ

Bir günde iki diplomat,
üç uçak..

«Dünyanın en ünlü akıl dok-
torları İstanbul'da toplandı.»

Bir de tutmuş soruyoruz «Ka-
çırma olayları neden böylesine
çoğaldı?» diye...

Neden olacak? Meydan delile-
re kaldı!

SALI

Anladık ama...

Demirel'i «Zam şampiyonu» i-
lân eden CHP. Genel Sekreter
Yardımcısı Üstünel, «Devalüas-
yon, Ortak Pazarın ilk tokatıdır»
diyor.

Diyeelim doğru... Fakat ortaklı-
ğa katılma kararı verenler durur-
ken, neden bize vuruyor eloğlu?

ÇARŞAMBA

Geleceği düşünmüşler

Bir haftada beşbin lira ceza
kesen İstanbul'un yeni Zabıta
Müdürü, basının kendisine taktı-
ğı isme değinerek, «Bana Süslü

Tevfik yerine, Hızlı Tevfik deyin»
 demiş.

Aman efendim, üstünde durul-
maya değer mi? Nihayet ad, ad-
dır.

Ve gün gelir «Hız» kesilir, gö-
revli, mevkiinde süs olarak kalır.
PERŞEMBE

Kim olsa bozulur

İzmir Televizyonu, yayıma baş-
ladıktan beş dakika sonra sus-
muş.

Türkçesi, «Bozulmuş» yani...
Haksız mı?...

Ama diyeceksiniz, «Canım bi-
razcık dişini sıkıyadı. Beş daki-
kada da bozulma olur mu?»

Pekâlâ olur. Beş dakika az za-
man mı?

Zavallı televizyon, ne bilsin hu-
yumuzu suyumuzu? Bulunduğu
ülkeyi tanıma hevesine kapıldıy-
sa Bakanlarıyla, Başbakanıyla
bütün bir hükümetin kesinlikle
israftan kaçınılmasını isteyen ko-
nuşmalarını duymuştur, bir ta-
raftan bu çağırı yapılırken, diğer
tarafından İzmir'deki 6 gazinonun
bir ay içinde şarkıcılara 13 mil-
yon lira ödediğini gazetelerde o-
kumuştur, ağzını bozup günaha
girmek üzere bir lâhavle çekip
susmuştur!

Televizyonun yerinde siz olsay-
dınız bozulmaz mıydınız yani?

CUMA

Sıra gelirse...

Amerika'da 13 yıl okuduktan
sonra lisan öğretmenini çıkan bir
genç kızınız...

«Falan okulda derslerine başla-
mıştır» diyeceğimizi sandınız de-
ğil mi?

Yurda döner dönmez şarkıcılı-
ğa başlamış ve aldığı parlak tek-
lifleri kıramıyarak oradan da be-
yaz perdeye atlamıştır.

Verdiği ilk demeç de şu: «Si-
nemada da başarılı olacağım.»

İnşallah olur. Öğretmenlik bu,
stajı çabucak biter mi? Zaar o-
radan modellğe geçecektir, hos-
teslik yapacaktır, belki güzellik
salonu açacaktır, şayet ömrü ve-
fa ederse elbet öğretmenlik de
yapacaktır.

Kendine kalsa bugün başlarda
mesleğe ama, amaca giden yol
İstanbul trafiğine benziyor gali-
ba...

CUMARTESİ

Biz bize yeteriz

Birleşmiş Milletler Gıda Teşki-
latı açıklıyor:

«Sığır vebası Avrupa yolun-
da...»

Gördünüz mü ya, korktuğumu-
za değmedi. Yayılacak mı, bula-
şacak mı derken, bize yaklaşıma-

GÜN

dan çekti, gitti.

Diğer taraftan yerli bir açıkla-
ma:

«Haliç, erkkelerin cinsel gücü-
nü azaltıyor.»

Telâşlanmaya vakit bulamadan
Birleşmiş Milletler Sağlık Teşki-
latının açıklamasıyla sebepsiz bir
sevince kapılıyor:

«Kolera, etkisini kaybetti.»

Bu traşın üzerine bizim yetki-
lilerin perdahı:

«Hidrojen sülfür gazı neşreden
Haliç, körlüğe sebep oluyor!»

Hani insan şu Haliç'in marifet-
lerini öğrendikten sonra dünyayı
tehdit eden hastalıklara boşveri-
yor.

Kolera, veba, tifo, tifüs ne ge-
rek?

Bizde bir Haliç var ki, deniz
değil, Azrail mübarek!

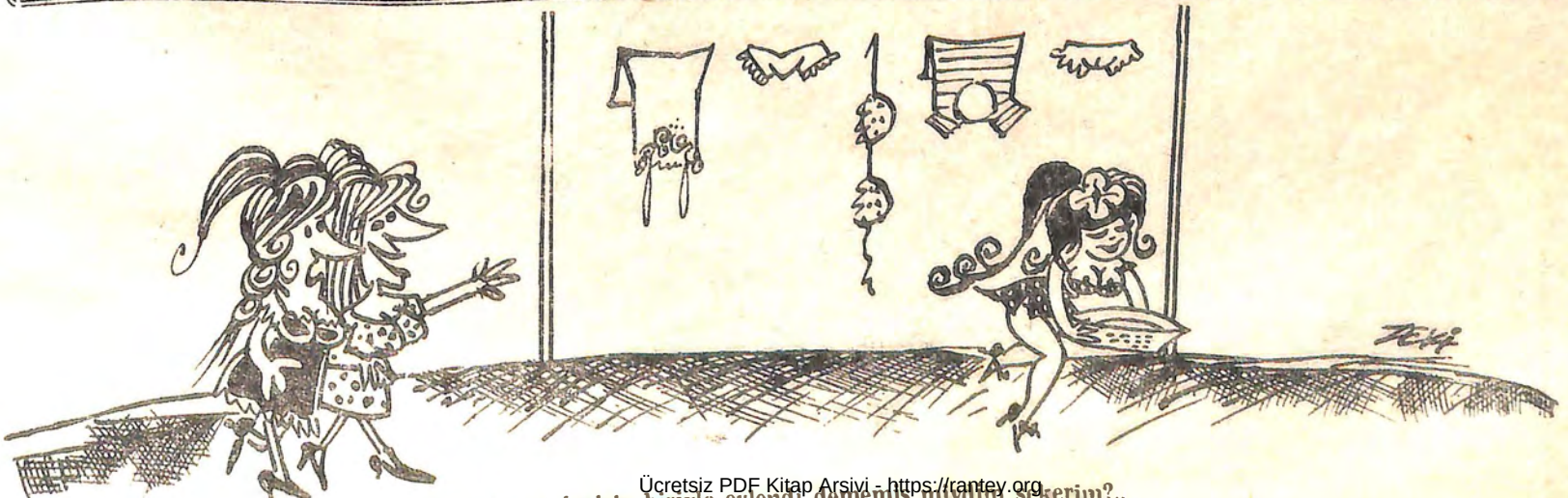
PAZAR

Rapor

Güreşimizin Ayık'ı gitti, futbo-
lumuzun Can'ı...

Bakalım ne olacak sporumu-
zun encamı?

Vedat SAYGEL

Seks grevi

SEMSİ BELLİ

CİZ bakalım ressam âbi, ilk önce resmini çiz şu yazının: Geri plânda bir yatak odası görünüyor.. yatak odasındaki karyolanın başucunda «BU İŞ YERİNDE GREV VARDIR!» yazılı bir pankart görünüyor.. ön plânda, tepeden tırnağa arzu dolu, heyecan dolu genç ve güzel bir kadın görülsün.. genç ve güzel kadının üzerinde ilginç mi ilginç, saydam mı saydım, işte o biçim bir grev gömleği görülsün.. ve de kalemin ve fırçanın, daha başka neler arzuluyorsa o şeyler görülsün.. Tamam mı?

Yalnız kalemini kalçalarda, fırçanın dizkapaklarında dolaştırırken dikkatli ol; bakma sen onun seks grevi yaptığını!.. Bakma en tatlı ürpierişler içinde lu-lu demeye hazır olduğu halde ı-nh!.. diye çalım satmasına... Kadın her yerde ve her zaman kadındır, dişidir ve.. bir yanı kırmızı, bir yanı yeşil elma gibidir...

Kâğıt üzerinde de olsa, kalemin ve fırçanın, elmanın kırmızı yüzünde dolaşırken huylanabilir, duygulanabilir, gıdıklanabilir...

Kolera salgınının Tuna boylarında başlamasını yadırgamadım ama.. seks grevi salgınının Missisipi sahillerinde ortaya çıkması tuhafıma gitti...

Şu Amerikan kadınları, hiç mi hic, tanımıyorlar erkeklerini!

İndi akıllarınca seks grevi yapacaklar da.. kocalarını yanlarına yaklaştırmayacaklar da.. onları sürekli bir bunalım içinde bunalacak-

lar da.. gûya sonunda istedikleri tavizi kopacaklar...

Vallaha bu akılla, değil taviz koparmak, bostandan salatalık, ya da patlıcan bile koparamazlar...

Mümkünü var mı be birader? Söyleyin mümkünü var mı? Dişilerinin bu kuru gürültüsüne pabuç bırakır mı Amerikalılar? Amerikan erkeği, hiçbir şey yapamazsa Seks Özgürlüğü adına kongreden karar çıkarır.. işgal eder yatak odasının dört bir yanını.. fiili durum yaratır.. üs'ler tesis eder.. hava limanları kurar.. ne yapar yapar, canının istediği körfeze, canının istediği saatte demir atmasını bilir...

Boşuna gayret!..

Boşuna ama... ne olacaksa, başka ülkelere olacak bu gidişle... Baksanıza.. ABD'deki bu salgın İtalya'ya sıçramış: Romalı, Venedikli hanımlar da başlamışlar seks grevi yapmaya... Kocaları ile yatak odalarını ayırmışlar... Grev koşullarına uymayan erkekler için de ağır para cezaları koymuşlar: Seks grevinin devam ettiği süre içinde karısının yatak odasına girmek suretiyle Seksolojik yasaları ihlâl eden erkekler, yatak odasının karyolaya yakın bir köşesine konulmuş özel kumbaraya üç altın atmak zorunluğunda kalıyor...

muş! (Bir İtalyan altını da kaç para ola ki? Elimizin Türk altınına değişmişliği yok, İtalyan altınının değerini nereden bileceğiz.)

KIRMIZI KÜPTEKİ SARİ LİRALAR

İtalyan altını, Türk altını derken aklıma kırmızı küpteki sarı liralara geldi.

Başpiskopos Bolamyir, vaktin birinde teftişe çıkmış. Gide gide bir köy kilisesine varmış. Papaz Hovardakis'le birlikte kiliseyi teftiş ederken Jaklin Oynaridis adında genç ve güzel bir hizmetçi kız da kendilerine hizmet ediyor, yol gösteriyor...

Başpiskopos teftişini bitirdikten sonra gözlerini Jaklin'in güzel bacaklarında, dolgun göğüslerinde bir

Yazısız

süre dolaştırmış. Sonra Papaz Hovardakis'e dönmüş:

— Bir şey dikkatimi çekti, demiş. Kilisede bir tek karyola var. Hizmetçiniz Jaklin Oynaridis'in nerede yattığını sorabilir miyim?

Renkten renge giren papaz Hovardakis, mırın-kırın etmiş:

— Evet muhterem Başpiskopos hazretleri, tek karyolamız var... Ve zavallı Jaklin'in yerde yatmasına da gönlüm razı olmuyor!

— Demek günah işlediğinizi itiraf etmekten çekinmiyorsunuz?

Papaz Hovardakis, ezgin ve üzgün bakışlarını yanbaşındaki duran güzel Jaklin'in arz ve tül dairelerinde gezdirdikten sonra:

— Evet, demiş, evet ama.. her seferinde kendime işlediğim günah için bir altın lira ceza veriyorum. (Eliyle karyolanın yanbaşındaki bir kırmızı küptü göstererek) Ceza olarak bu küpe attığım paralar toplanıp sonra fakirlere dağıtılıyor. Kazandığımız sevaplarla günahlar biribirini silince fit oluyoruz, muhterem peder!..

Başpiskopos Bolamyir, biraz şaşkın, biraz öfkeli:

— Müthiş!.. Müthiş!.. diye haykırmış... Bu kadar büyük bir gü-

nah için bu kadar küçük bir ceza... Olmaz böyle şey!..

Konuşmayı büyük bir dikkatle dinleyen Jaklin, dayanamamış.. (Kadınlar öyledir, hiçbir şeye, hattâ seks grevine bile, fazla dayanamazlar!) Büyük bir saygı ile Başpiskoposa yaklaşmış:

— Muhterem peder, demiş, ceza, hiç de sandığınız kadar az değil! Sadece geçen ay kırmızı küpün içinde 85 lira çıktı, az olur mu hiç?..

Eveeet, bu hikâye burada biter...

Ama seks grevi ne zaman ve nerede biter, bilemem... İtalya'daki yatak odası kumbaralarında ne kadar İtalyan altını birikir, onu da bilemem... Bildiğim tek şey şu: Kumbaracı grevciler ve kocaları, şükretsizler ki Roma'da veya Venedik'te bulunuyorlar... Ya Türkiye'de bulunsalardı ne halt ederlerdi? Erkek için gider vergisi, kadın için gelir vergisi, yatak odası için işgalیه rûsumu, kumbara için harç, falan, filân, feşmekân... derken iflâhu kesilirdi tümünün. Ne kadınlarda ı-nh! diyecek inat gücü kalırdı, ne de erkeklerde Anayasal düzenin gerektirdiği (yataksal, yas-tıksal, çarşafsa, parasal türünden) herhangi bir güç...

Şemsi BELLİ

Tam sevinirken...

Şu istatistiklerle uğraşanlar sosyal aksaklıkların giderilmesi ne mi hizmet ediyorlar, yoksa milletle dalga mı geçiriyorlar anlamadık gitti!

Bakıyorsunuz, bir bölge halkını sevindirecek açıklamalar yapıyorlar, iki gün geçmeden bir de bakıyorsunuz yeni açıklamalarla önceki sözlerini kendileri yalanlıyorlar. Son günlerde İstanbul'u doladılar dillerine. «İstanbul'da her on kişiden biri buz dolabı kullanıyor.»

Neyse onda bire inmiş bu oran derken, daha sevindirici bir haber:

«İstanbulluların yüzde elli dörtü kendi evlerinde oturuyor.»

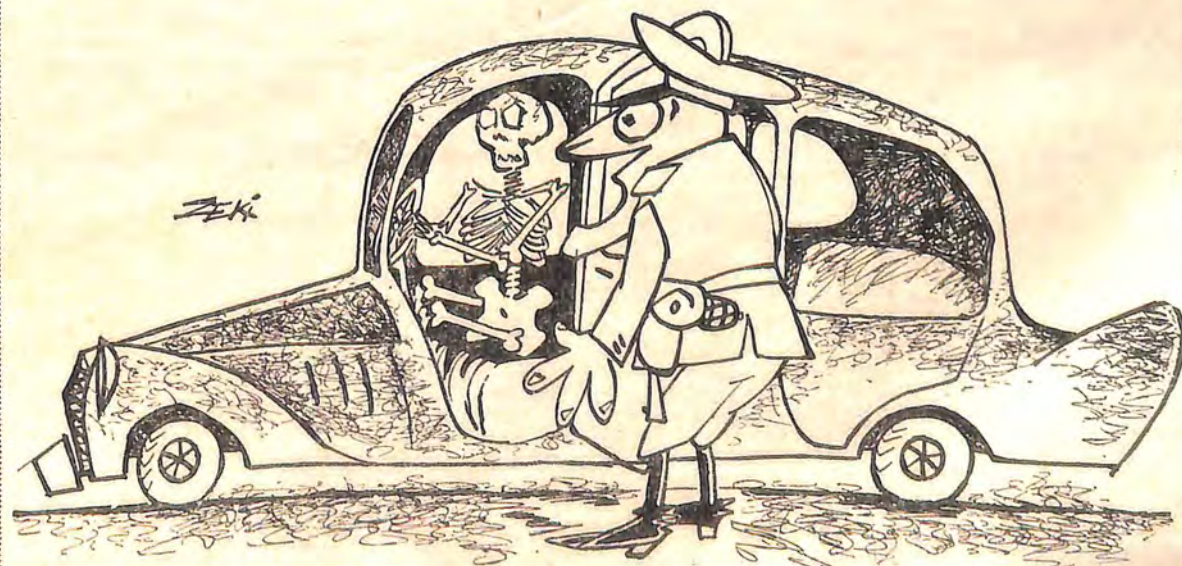
Şükür bu günleri de gördük dememize kalmadan bir haber daha:

«Yılda bir milyon İstanbullu mahkemelik oluyor!»

Bakıyorsunuz ki, yarısından çoğu alacak davası!

Anıyorsunuz değil mi? Ancak utanmayı bırakıp, ona buna takmakla mümkün İstanbul'un bir şeye sahip olması!

Artan kazalar sonucu trafik kontrol ekipleri faaliyete geçti. — Gazeteler —

Yazısız

Ücretsiz PDF Kitep Arsivi - <https://rantey.org>

Selâhattin'in Lâmbası

13

Yazan:
SUAVİ SÜALP
Çizen:
SEMİH BALCIOĞLU

ULAN DALGAYA
BAK ... AFERİN
CİN BABA

BUNLAR
UFK ŞEYLER.
BAŞKA EMİR
LERİNİZ ...

ANNEM NERDEYSE GELİR ...
O GELMEDEN ŞÖYLE ORTAYA BİR
MASA ÜSTÜNDE GAYET MÜKELLEF
BİR SÖFRA KUR ... UFAK BİR Şİ-
ŞE RAKI, BEYAZ PEYNİR,
KAVUNU UNUTMA ...

LEBBEYK
HAM HUM
SARALOP

VAY ANASINI. MASAYA BAK BE ...
KUŞ SÜTÜNE KADAR VAR ...

HEPSİ DE EN İYİ ŞE-
KİLDE SOĞUTULMUŞ-
TUR ... VE TAZEDİR
AFİYETLE YİYİNİZ
EFENDİM

SEN ŞİMDİ GENE LÂM-
BAYA GİR BİZİM KOCA .
KARI GENİ GÖRÜRSE KOR
KUDAN ÖLÜR .

LÂMBAYA GİR .
MEM İÇİN ŞULÂFLARI
SÖYLİYECEKSİN ...
ŞANGIRLOP
ÇIKMAM İÇİN DE
ŞÖYLE DERSİN ...
ALEYHOP...

— Bre herif, oğlan zaten iş dutmuyor, bir de sen çıkma başınıza, diyordu. Ye Reyhanlı bulgur pilavını, iç sayınu, bak keyfine!

— Biliyorum, diyordu peder, benim hasdalığım gış hasdalığı. Hele bi havalar ısınsın, hele erikler bi çiçek açsın, bak avrat nasıl ayak-tayım o zaman... Hem bi pilanım var, bu yaz geceli gündüzlü çalışıp gışın acısını çıkaracam. Gündüzleri fasulye patlıcan şu bu, evelallah geceleri de sinemanın birinin önünde darı kebabı... Elimiz altın kesecek altın. Var ya, şu sandığı pirinç, şu sandığı da üzümnen dolduracam...

— Hele bi kalk da sen, diyordu anam, ondan sona düşün bunları. Boşuna hayaller gurma!

— Ulan avrat, bizim bi de hayâlimiz olmasa n'ederik be! Çok şükür Allaha, hayâl gurmaya para almıyorlar. Amma avrat bak, bunlar heç hayâl deçl.

Demiyorlardı bana hiçbirisi de:

— Çalış oğlum! diye.

Bir ay kadar sürdü Raziye'nin yıkıntısı. Ondandır sonra, bir: sabah:

«Bismillâh» deyip işe başladım.

Görevim, yapılmakta olan bir apartmanın üçüncü katına tuğla çekmekti. Beni enayi bulmuşlar, yığıyorlar tuğlayı sırtıma.

— Lan, dedi bir, oniki deneden bi dene fazla goyduzanın... Deli misin lan sen? Bi ayağın gayar da düşersen, yemiye ni bile tam vermezler, öldüğünne galn!

— Ya, öyle mi? dedim.

— Öyle ya, aklımı başına al! Andavallı olma!

Tuğla doldurucusuna:

— Oniki dene goy! dedim.

— Niye? dedi.

— Oniki dene, işde o kadar.

— Ne güzel götürüyordun ya...

— Deve miyim lan ben?

Sabah altıdan onikiye kadar çalıştık. Onikiden bire kadar bir saat yemek molası. Dayan zeytin ekmeğe... Zeytin denen mübareğin duası hile var, her tanesi bir kilo et... Yut Kemal yut! Hele üstüne üç tas da su yuvarladın mı, tamaaam!... Akşam paydosu için belirli bir saat yok, gün batıncaya dek...

Cumartesi günü paranızı taşaron dağıttı. Koştum gittim, ilk iş, iki kilo pirinçe, bir kilo toz şeker, yarım kilo kuru üzüm aldım.

Şahaneydi mutluluğumuz. Hattâ o gece biradere pazar harçlığı da verdim. Zavallı çocuk, ben çalışmadığım günler, o minicik haftalığını kuruşu kuruşuna anama vermiş, kendisine bir simit parası olsun ayırmamıştı. Hiç olınazsa soframızda kuru ekmeğin bulunmasına çalışmıştı.

Çok yoruluyordum...

«Hele bir bahar gelsin, ondan sonra yeni bir iş düşünürüm» diyordum.

Ama bahara kalmadı. Kamyondan taş atarken kocaman bir taşı ayağıma düşürdüm. Fıskırverdi kan. Baş parmağımla onun yanındakini ezdi attı taş. Ustabası sağolsun, biraz tü-tün bastı yaraya, hepsi o kadar. O-turdum bir kenara, mendilimi bastım üzerine. Millet arı gibi çalışıyor, kim benimle ilgilenecek? Şöyle bir ayağa kalkayım dedim, imkân-sız, basamıyorum üstüne. Galiba bizim tarak kemiği hâpı yuttu...

Mecburdum paydos zamanını beklemeye. Belki o zaman işçilerden birinin omuzuna tutuna tutuna eve giderdim. Biraz sonra taşaron geldi:

— Lan niye dikkat etmezsiniz? dedi.

«Geçmiş olsun» uydu bu onun. Ce-vap vermedim.

— Otur hele burda! dedi.

Çok bekledim, bir fayton, şu bu tutar, beni diye salar diye ama, bir daha o günü taşaronu hiç görmedim. Paydos zamanında bir Malatya'nın sırtına dayayıp evin yolunu tuttum. Malatya'lı durup durup: — Dırnak grılımsdır, diyordu.

— Bilmem, diyordum.

— Grılımsdır grılımsdır, dırnak grılımsa da bir ağır ki gardaş deme getsin, ciğerine duz basmış gibi olur. Şindi sen eve varınca oraya araba yağı sür. Sür ki şip diye gurutsun yarayı.

Sağolsun, dura dinlene eve vardık. Anam beni öyle görünce çılgılığı bastı:

— N'oldu yavru! diye.

— Yok bişey, dedim, daş düştü.

— Hey Allalüm, bizi mi bulur musibet?

— Ya kimi bulacak?

Pederle tam onüç gün yanyana yattık. Bu arada valide gitti, taşarondan bizim üç günlük yemiyeyi aldı geldi. O amele demek doğru söylemişmiş, taşaron efendi, bizim ayağıma taş düştüğü günün yemiyesini saymamış. Oysa ki, sabah altıdan tam onbire dek arılar gibi çalışmıştım.

Onüç gün pederin askerlik hatıralarını dinledim durdum; yüzbaşısını, çavuşunu, onbaşısını... Bir ara iştaha gelen peder, yüzbaşısını bile kendi emri altına aldı. Pederdeki aklın büyüklüğüne yüzbaşısı da inanmışmış...

Bir taraftan sıkıcı askerlik hatıraları, bir taraftan Adana'nın bitip tükenmeyen bahar yağmurları, boğ-

maya başladı beni tek göz odanın içinde. Hele birader ara sıra dükkândan paket yapılan gazete kâğıtlarını getiriyordu, sıkımdan patlayacaktım.

— Oğlum, diyordu babam, Allah böyle şeylerle insanları sınamış, bakalım bana âsi oluyorlar mı, olmuyorlar mı diye. Dikkat edersen Allah her şeyin yedeğini de vermiş. İki ayak, iki el, iki göz, iki kulak... Biri bozulunca gulum biriynen vaziyetli idare etsin diye... Yok oğlum, salın ola ki âsi olma ha! Ne gadirdir o, nelere gadirdir o... Bir kere-sinde bizim başçavuşun...

Ee, ondan sonra dinle artık işin yoksa!...

İlk ayağa kalktığı gün, peder de gayrete geldi, bulantıları, karın ağrı-rılarını bir yana atarak o da ceketini giydi. Bir topal, bir belü bükük, kolkola girip yola düştük.

— Oh be, diyordu babam, hava varmış dışarda hava. Bellerim ağrı-mış lan vallaha yata yata!

Bir kahveye oturup çay içemedik. Hemen oturur oturmaz garson tepemize dikilip ne içeceğimizi soracaktı. Ulus Parkına gittik. Bir kanapeye oturduk. Çocukluğum hep bu parkta geçmişti. Bir dilenci geldi, avucunu açıp sadaka istedi. Ne desin peder?

— Bozukluk yok! dedi. Bütünlük var... Bakkal da bozamaz o bütünlük, tütüncü de bozamaz, ancak bankalar bozabilir bankalar.

Çok oturmadık, babam: — Oğlum gene bi sancı saplandı benim garnıma! dedi.

Evin yolunu tuttuk...

Baharlar insanlara mutluluk getirir çok kez. Bize de öyle oldu. Ayağa kalktıktan on gün sonra artık demir gibi olmuştum. Babam da öyle. Gerçi pek araba itecek hali yoktu ama, sepetin içerisine doldurduğu can eriklerini bardak bardak satmaya başladı. Ben de yeni bir iş bulmuştu kendime. Anam, yazdan kuruttuğu patlıcanları dolduruyor, onları bir tencerenin içerisine katarak esnaf aralarında:

— Hadi dolmalar, hadi dolmalar! diyerek satıyordum.

Yarım kilo kıymadan elli dolma çıkarıyordum anam. Zaten bu denli becerikli bir kadın olmasaydı, nasıl idare ederdi yıllardır yoklukların cirit attığı evimizi? Hani, millette de turfanda merakı var, dolma lâfını duyan:

— Getir lan! diyor.

Memleket dolma yutmaya meraklı. Önceleri bütün pirinç koyuyorduk dolmanın içine, baktık sürüm iyi, kırk pirince terfi ettik. Pirinç kırk olunca, kâr elbette biraz daha fazla oluyordu.

Bir kolumda sepet, bir kolumda dolma tenceresi... Kim dolmacı diye dursun, bir lokma fazla yemem çabası içerisinde:

— Şunu verme, bunu ver! Dur dur lan, altta dahi iriymiş, onu ver! Bi de yağına bula hele!

Sevette, önceden aralarımı yarıp hazırladığım dörtte bir ekmeğin içerisine dolmayı koyuyordum. Biraz da kuru nane etkin mi üstüne, eh!...

O günden sonra bizim evde dolmadan başka yemek pişmez oldu. Her gün dolma her gün dolma... Çünkü, artan dolmalar bize kahyordur. İlk resti peder çekti:

— Avrat, dedi, dolma yuta yuta ayı potuğuna döndük, bişir hele bize bi guru fasıyla!

Dolmanın yanında hiç kuru fasulyenin lâfı mı olur? Eh, zenginlik işle!... Dükkânda da biraderle gırgır geçmeye başlamışlar:

— Bu dolmaları anan yazdan küpe mi basdı turşu gibi? diyerekten.

Ondan sonra biz dolma sayısında azaltma yapmak zorunda kaldık. Bu sayede öğleden sonraları gezecek zaman bulabiliyordum. Dolmalar, öğleden sonra saat ikiye doğru bitiyordu. Tencereyi ve sepeti eve bırakıp geziyordum. Her seferinde de sanki miknatıslıymış gibi Raziye'yle gezdiğimiz dolaştığımız yerler beni kendisine doğru çekiyordu. İşte Atatürk Parkı! İşte okalıptüsler, işte o kanape!... İşte Gaziantep, işte Raziye'yi ağaca dayayıp doya doya öptüğüm yer... Tren yolu, Raziye'yi alıp giden iki keskin ve parlak bıçak!... Ok gibi saplanan ayrılık bıçağı!...

Bir gün gezerken bir şey geldi aklıma. Aradan bunca zaman geçmişti, acaba Raziye'nin kocası geri gelmiş miydi? Gelmişse, mutlak pazar yerinin oralarda veya Siptilli'dedir. Önce Siptilli'nin oraya baktım. Hama-llar kaldırma oturmuş, müsteri bekliyorlardı. Yanlarına yaklaştım:

— Hanıbal mı? dediler.

— Yok, dedim. Birini arıyorum.

— Kimi arısen?

— M..... iyi

— Adı ne?

— Bilmeyorum ki!

— Ec, nerden bilek! Doğu M.....

var.

— Getti o, dedim.

— Ee, geder geder, n'olmuş?

— Bişi olmamış.

— Sen biznen maytap geçmeye mi geldin gardaş?

— Ne maytabır?

Oradan pazar yerine gittim. Orda da sordum, aradım.

— Yok böyle biri! dediler.

1970 YILINDA 4 MİLYON

İSTANBUL
ATAKÖY'de
35
APARTMAN
Dairesi

TÜRKİYE EMLAK KREDİ BANKASI

(Basın : 60176 - A - 20266 — 146)

Sonradan, kara kuru biri tanıdı:
— Ötegeçe'de otururlardı he? dedi.

— He, dedim.

— O melmekte.. geldi, gelmedi. Allah bilir niye gelmedi!

Demek gelmemiş... Bırakamamıştı Raziye'yi oralarda. Hani ya, acunaya da başladım adamcağıza. Kimbilir, «Reziye» siyle evlenmezden önce ne denli mutlu bir insandı? Beş karış yatıyor, on karış kalıyordu. Ne kıskançlık biliyordu, ne uykusuzluk, ne de huzursuzluk... Tüm mutsuzlukları «Reziye» siyle başlamıştı. İki huzursuz insanı bırakmıştı Raziye! Evet, ikisi de huzursuz. Kimbilir, şimdi canı gidiyordu onun orada. Adana'da iş mevsimi başladı, para su gibi akıyor. Ama Raziye, ama kadın! Getirse bir türlü, bıraksa bir türlü.

Havalar tez ısınır bizim memlekette. Hemen bir gün içinde ısınır. Bugün giydiğiniz ceket, yarın sabah çıkarır atarsınız sırtınızdan, sekiz ay bir daha sırtınıza giymemesine. Acaba bundan mıdır yoksul kısım bu memleketi benimser? Dört ay kış, sekiz ay yaz... Gözünü sevdiğimin yazı, odun istemez, kömür istemez... Karnı tok, sırtı pek olan fakir, dünyanın en mutlu fakiridir...

Havalar böyle birden bire ısınınca insanlar tam tersine inlerine kaçarlar. Artık göremezsiniz o kışın, Allahın sobasından faydalanmak için sokağın güneşli yerine öbek öbek biriken insanları. Evlerin dip köşelerine kaçar insanlar. Ancak akşam üzeri dışarıya çıkarlar. Tahtlara yataklar serilir, üzerlerine savanlar örtülür, kimisinde cibnlik, kimisinde çuval, sergen olur millet avlulara... Ve ardından karakazma başlar Çukurova'da. Yine mahalleye kamyonlar gelir, yine insanlar bölük bölük taşınırlar, tarlalara, yazılara...

İşte böyle, yazın sıcağı başlayıp taze patlıcan ortaya çıkınca millet bizim kuru patlıcana rağbet etmez oldu. Biz de mecburen arz-talep kurallarına uyarak dolmacılığa son verdik. O sıralarda da mahallemizin en akıllı adamı Sefer ağa bir kamyon aldı. Evden eve, sokaktan sokağa do-laştı Sefer ağanın kamyonunun lafı:

— Sefer ağa gamyon almış ki, eh!
— Ulan nasılmış ki, şunu bi görrek hele!

Sefer ağa sanki bir pas yığını almamış, dersiniz tank almış. O, her taraftı dökülen kamyonun etrafında çiftlik ağası gibi kasılıp geziyor. Sefer ağanın veletleri, fır dönüyorlar kamyonun etrafında:

— Lan kim elini sürerse!...

Ama çocuklar da inadına ellerini sürmeden edemiyorlar. İşte o zaman bir tokat sesi, bir ana avrat sesi ortalığı çınlatıyor.

— Sefer ağa uğurlu kademli ola!
— Sağolun sağolun!

(Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Suç

İki nakliyeciyi konuşuyordu. Birisi:

— Jak'ı işinden atmışlar duydu mu? dedi.

— Neden?

— Patronun bürosuna kapıyı vurmamış girmiş.

— Patron da kızmış...

— Evet. Kamyonuyla beraber işten atmış!

Kayıp

Doktorun telefonunu açan genç kadın sordu:

— Kilotumu sizde mi unuttum acaba?

— Bir dakika bekleyin bakalım, dedi doktor ve bir kaç saniye sonra cevap verdi: Hayır efendim, bizde kalmamış...

— Yazık, diye mırıldandı genç kadın, neyse... Bir de dışçimle berberime sorayım bakayım.

O kadın

Kahvede otururken gözü dışarıya ilişen adam:

— Şu kadını görüyor musun? diye arkadaşına yol kenarında taşıt bekleyen kadını gösterdi.

— Evet.

— İşte o kadın, ömrümü mutsuzluk içinde geçirmeme sebep oldu!

— Evlenme teklifinizi mi reddetti?

— Hayır. Maalesef kabul etti!

YAZISIZ

Lordun öfkesi

Bir lord, durum ne olursa olsun kibarlığını kaybetmemeliydi. İşte onlardan biri, bir gece karsısıyla kavga ettikten sonra gururla kapıya yöneldi. Uşağının uzağı şapkasıyla bastonunu aldı:

— Teşekkür ederim John, dedi. Lütfen kapıyı arkamdan öfkeli bir şekilde kapatır mısınız?

İkizlerden biri

Arkadaşıyla karşılaşan delikanlı:

— Şahane bir güzelle nişanlandım, dedi.

— Tebrikler...

— İşin hoş tarafı, bir de ikiz kardeşi var.

— Nesi hoş bunun? Nişanlının yerine kardeşini kucaklamak tehlikesi de var.

— İnsanın kör olması lâzım birader... Çünkü kardeşinin kocaman bıyıkları var!

Saatçide

Dükkanına giren kadın:

— Saatimi tamir eder misiniz? diye sordu.

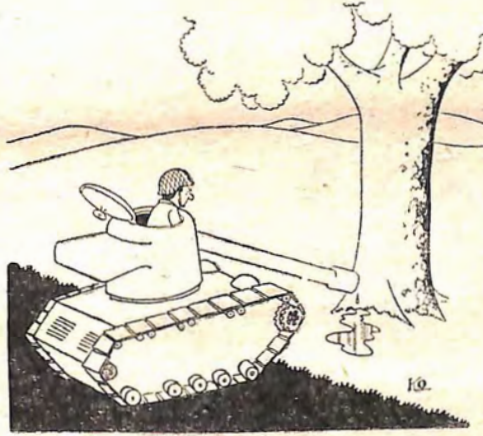
— Elbette madam, diye cevap verdi saatçi. Getirin, yapayım.

Kadın elindeki paketi açtı, içinden çıkan kocaman yelkovanı saatçinin önüne bıraktı.

Adam hayretle sordu:

— Bu da nesi?...

— Saatimin yelkovanı, dedi kadın. Bozuk olan sadece odur da...

YAZISIZ

Kim olsa kızar

Boşanma davası açması için avukatına yetki veren adam:

— Yuvamızın yıkılmaması için çok çaba harcadım, dedi. Ama artık burama geldi! Ne zaman eve gelsem de elbise dolabımı açsam, karşıma karımın sakladığı bir adam çıkıyor!

Avukat hayretle sordu:

— Karınız, elbise dolabına tanımadığınız erkekleri koyuyor öyle mi?

— Evet.

— Çok güzel... Boşanmak için mükemmel sebep bu... Peki, siz ne yapıyorsunuz?...

— Hiç, ne yapacağım? Dolapta yer bulamayınca elbiselerimi sağa sola atıyorum!...

Küçük işler

Karısını, işe yeni aldığı sekreterleriyle aldatan ünlü iş adamı kadının dul olduğunu öğrenince:

— Bu arkadaşlığa daha fazla devam edemeyiz, dedi.

— Neden? dedi kadın. Erkeğimin olmayışı daha güzel değil mi?...

— Sizin için güzel olabilir ama benim için asla! diye ciddi yetle kesip attı patron. Küçük işlerle uğraşacak vaktim yok. Zira aldatılacak kocası olmayan bir dulla karımı aldatmam, piyasadaki itibarımı sıfıra indirir!...

— Bitmedi mi?.. Vaktimizi sadece uzun aşk ilânını dinlemekle geçireceksek, giyineyim bari!..

Akbaba

Haftalık Siyasal Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Telefon: 22 18 11

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer Caddesi,

No. 8-10, Daire: 3. İstanbul

Piyatı: 125 kuruştur.

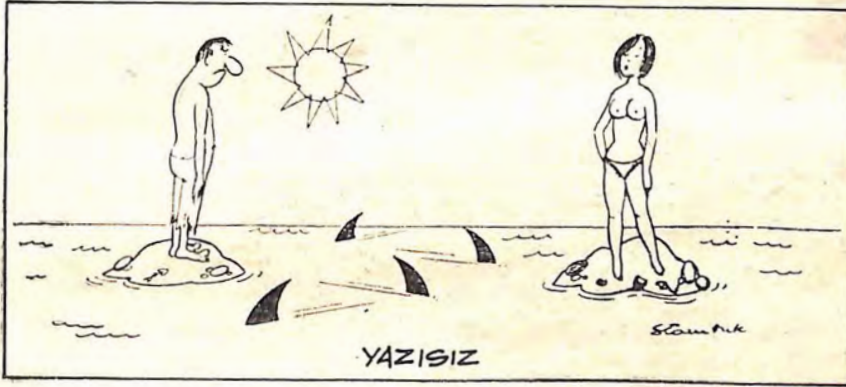

— SENİN YANINDA BAĞIM ÖYLE RAHAT EDİYOR Kİ SEVGİLİM !..
— EVET GÖRÜYORUM ...

Dünya kar!ka- türleri!

— NASIL , TATİLDE İYİ YANMIŞ MIYIM ?..

YAZISIZ

Şamir

— AMA DOKTOR BEY, MUAYENE İÇİN GELMEDİĞİMİ SİZE GÖYLEMİŞTİM ...

YAZISIZ

— ŞŞŞT... KENDİNE GEL !..

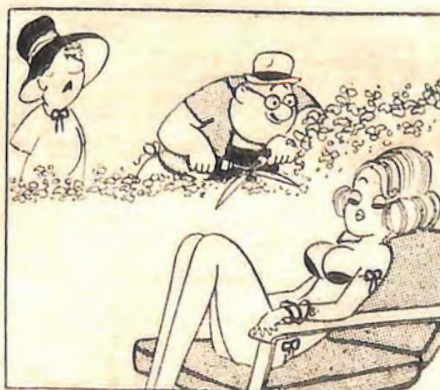
BERNİE

— NEDEN ACELE EDİYORSUN POOL?..

— YAVAŞ.YAVAŞ KIRPSANA ...

— ŞEY.. YANLIŞ SÖyledİM.. ÇABUK KIRP , ÇABUK !..

YAZISIZ

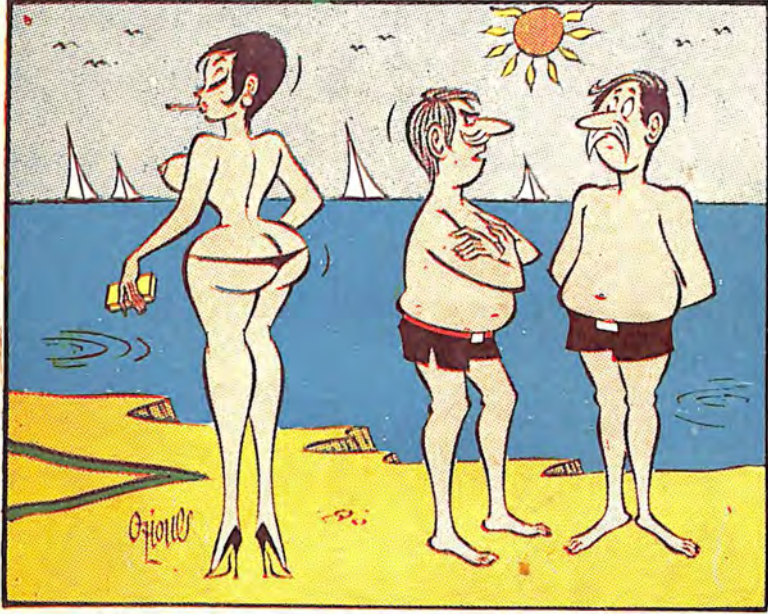
ÇEKİLİŞLER ŞAHANE APARTMAN D
AİRELERİ H BANKACILIK
HİZMETİ MA
ZİSİYLA SK
İ MİLİ K
ACILIK RA
LAR ŞA LE
Rİ MİLYA MUMİ
ÇEKİLİŞLER İ ALAR ŞAH
ANE APARTMAN DAİRELERİ YARIM
ASRI AŞAN MAZİ ÖZEL SERMAYELİ
EN ESKİ MİLLİ BANKA HER TÜRLÜ
BANKACILIK HİZMETLERİ MİLYONL
ARCA LİRALIK UMUMİ ÇEKİLİŞLER

bankacılıkta
57 yıl
bir ömürlük
tecrübedir

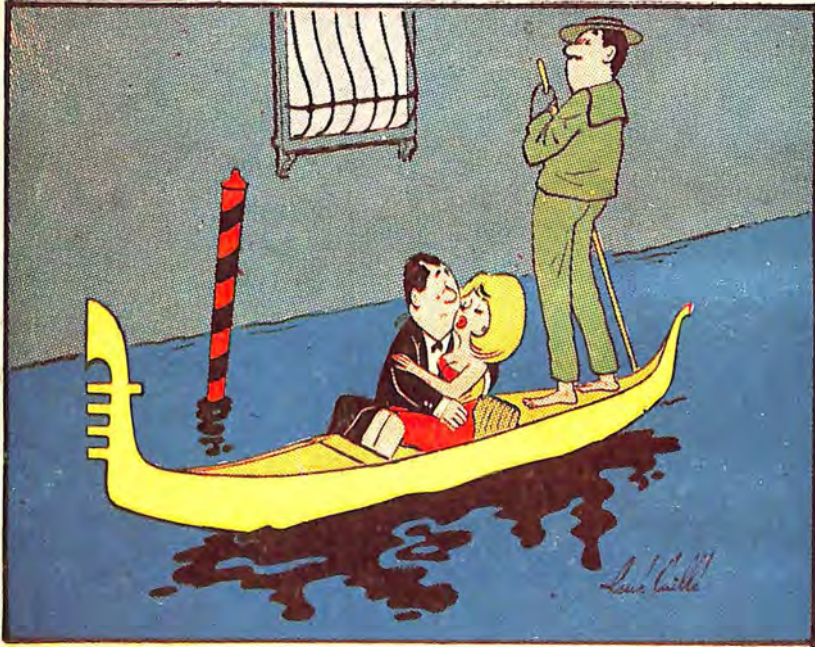
TÜRK TİCARET BANKASI

(Ak. : 147)

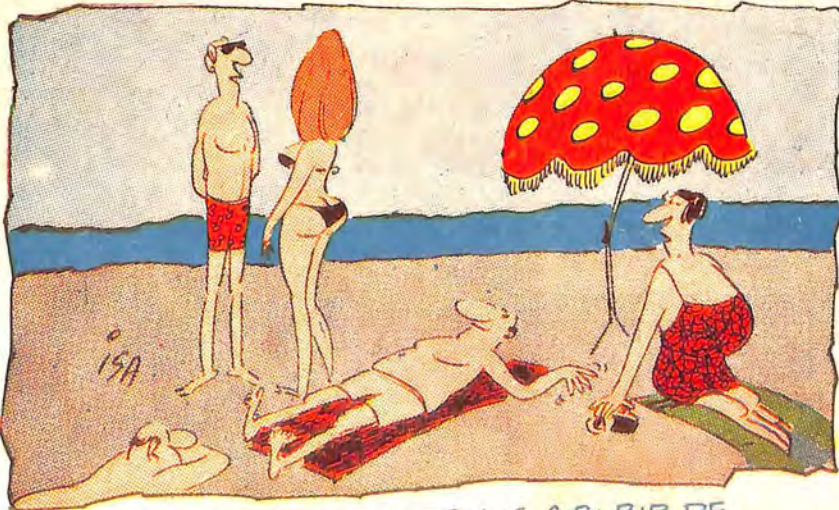
AKTİVİTE

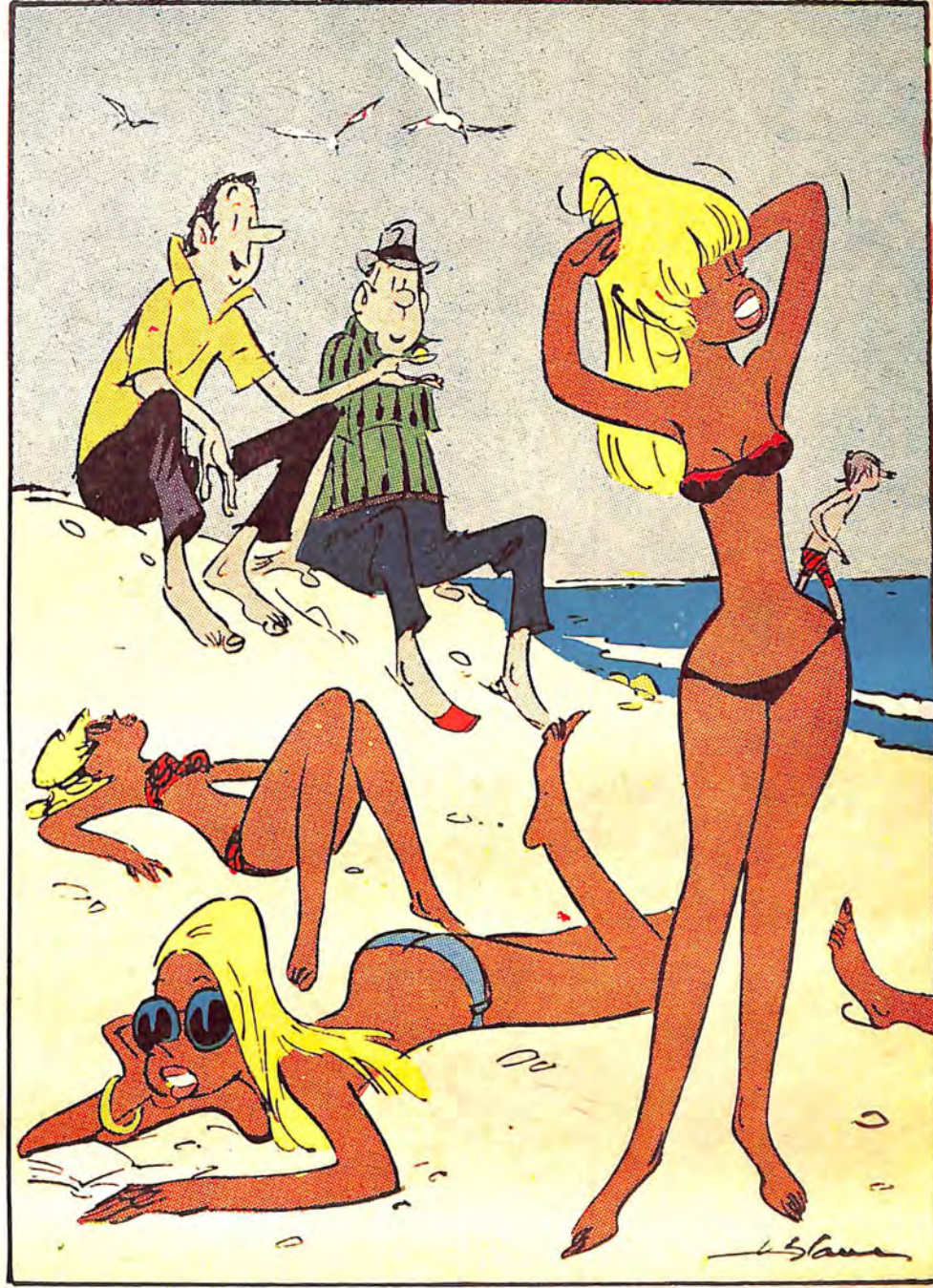
— HERŞEY NE KADAR DEĞİŞİYOR...ESKİDEN KADINLAR PLAJDA SİGARA İÇMEZLERDİ!..

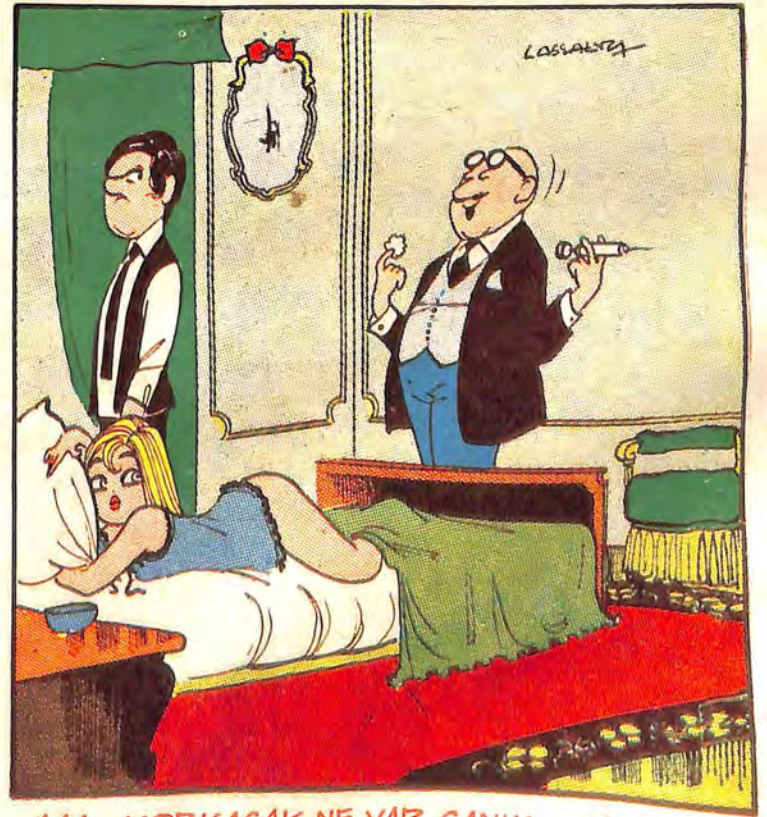
— İYİ, GÜZEL AMA ..DÖRDÜNCÜ BALAYIM OLDUĞUNDAN DEĞİŞİK BİR YERE GİTSEYDİK !.

— NE O, GÖRDÜĞÜN YETMİYORMUŞ GİBİ BİR DE FOTOĞRAFINI MI ÇEKECEKSİN ?

— BEN, BU BÜTÜN YANMIŞ VÜCUTLARIN YANMIYAN YERLERİNİ SEVİYORUM !

— AAA . KORKACAK NE VAR CANIM . HIÇ BU KADAR ASIK SURAT GÖRMEDİM !..